SIDAAMU DAGOOMU QOQQOWI MOOTIMMA AFFINI GAAZEEXA

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት አፍኒ ጋዜጣ

SIDAAMA NATIONAL REGIONAL STATE AFFINI GAZETA

5ki Diro Kiiro … Hawaasa, Bocaasa …, 2017 M.D	Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Amaalete Mini Allaalshi Hundanni Fulinoho በሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ	5ኛ ዓመት ቁጥር… ሀዋሳ ህዳር…ቀን ፳፻፲፯ ዓ.ም

Amado

Lallawu Kiiro 4 6 /2017

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Lallawa …………..

Qoola……

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፵፯/፳፻፲፯

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር አዋጅ…………ገጽ …….

Lallawu Kiiro 46/2017

DANOTE YAADDO LOOSU MASSAGOOSHSHIRA FULINO LALLAWA

Kalaqamu woy manchu kalaqanno dano gargadhatenni qixxaawooshshu dhuka mootimmatenna dagate annoomimmanninna wo'ma beeqqaanchimmanni meessi wolqanni dandaate kaa'lanno amuraate diriirsa hasiisannoha ikke leellinohuranna iillitino danora tumo aatenni roore danote yaaddo kaimubba aana illachishatenni dano dandee uurrate dhuka dhaabbachishate aana balaxo

አዋጅ ቁጥር ፵፯/፳፻፲፯

ለአደጋ ስጋት ሥራ አመራር የወጣ አዋጅ

የተፈጥሮ ወይም ሰው ሠራሽ አደጋዎችን በመከላከል የዝግጁነት አቅምን በመንግስትና በህብረተሰብ ባለቤትነትና ሙሉ ተሳትፎ በራስ አቅም ለመሸፈን የሚያግዝ ስርዓት መዘርጋት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ እና ለተከሰቱ አደጋዎች ምላሽ ከመስጠት ይልቅ በአደጋ ስጋት መንስኤዎች ላይ በማተኮር አደጋን የመቋቋም አቅም መገንባት ላይ ቅድሚያ

Mittu Waagi ….
ያንዱ ዋጋ

AFFINI GAAZEEXI P.S.K …..
አፍኒ ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. …..
Web address: www.affinigazet.gov.et

uynanniha ikkasinni;

Qoqqowu giddo kalaqamunni woy mannu iillishanno dano qinaawino, xa’mamooshshu aana xintaminonna mereersinokki loosate-gari amuraate diriirsatenni deerru deerrunkunni danotey balaxote, danote yannanna danote gedensaanni adha hasiissanno qaafo yannatenninna deerru deerrunkunni guutino garinni baadiyyetenna quchumaho adhinanni gede assa hasiissinohura;

Hedeweelcho dano abba dandiitanno gawajjo harancho yannanninna rohotenni iillatenni manchi lubbonna jajja gatisa hasiisannoha ikke leellinohura;

Danote yaaddo loosi massagooshshe gumaamimmatenni massaga qansootu lubbotenni hee’ratenna heeshshote kaimansa gatisa calla ikkikkinni hegereta ikkonoomete waaxamooshshe kaajjishatenni heedhanno horo xabbinota ikkasenni;

Sidaamu dagahu qarraminohura kaa’lamate budinna hornyi ilamatenni ilama taraawanni daynoha ikkasinni konne roorsine kaajjishatenninna lossatenni kalaqantara dandiitanno gawajjo gatisa woy ajisha hasiisannoha ikke leellasinni;

Qoqqowu mootimma babbaxxitino danora heeshshi yitannokki daga uurrisatenni Sadaamu mannihimmate irkora umisinnino sa’e woloota qarrantinorira iilla dandaanno deerra iillisha hasiisannoha ikke leellinohura;

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Hedeweelcho Dano, Wirro Gatamaratenna Agarooshshu Fande Uurrisate Fulino Lallawi Kiiro 25/2014 guutinokkiha,

የሚሰጥ በመሆኑ፤

በክልሉ በተፈጥሮ ወይም በሰው ሰራሽ የሚከሰትን አደጋ በተቀናጀ፣ በተጠያቂነት ላይ የተመሠረተና ያልተማከለ የአሠራር ሥርዓት በመዘርጋት በየደረጃው ከአደጋ በፊት፣ በአደጋ ጊዜና ከአደጋ በኋላ መወሰድ የሚገባቸውን እርምጃዎች በወቅቱና በየደረጃው በተሟላ ሁኔታ በገጠርና በከተማ እንዲወሰዱ ማድረግ በማስፈለጉ፤

ድንገተኛ አደጋዎች ሊያስከትሉ የሚችሉትን ጉዳት በአጭር ጊዜና በፍጥነት በመድረስ የሰው ህይወትንና ንብረትን መታደግ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፣

የአደጋ ስጋት ሥራ አመራርን በውጤታማነት መምራት የዜጎችን በሕይወት የመኖርና የኑሮ መሠረቶቻቸውን መታደግ ብቻ ሳይሆን ዘላቂ የኢኮኖሚያዊ እድገት በማረጋገጥና ማህበራዊ መስተጋብርን በማጠናከር የሚኖረው ፋይዳ ጉልህ በመሆኑ፤

የሲዳማ ህዝብ የተቸገረውን የመረዳዳት ባህልና እሴት ከትውልድ ወደ ትውልድ ሲሸጋገር የመጣው በመሆኑ ይህንን ይበልጥ በማዳበርና በማበልጸግ ሊፈጠር የሚችለውን ጉዳት ማስቀረት ወይም መቀነስ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የክልሉ መንግስት በተለያዩ አደጋዎች የማይበገር ህብረተሰብ በመገንባት ሲዳማ በሰብአዊ ድጋፍ ከራሱ አልፎ ሌሎች የተቸገሩትን መድረስ በሚችል ደረጃ ማድረስ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የድንገተኛ አደጋ፣ መልሶ ማቋቋሚያና መጠባበቂያ ፈንድ ለማቋቋም የወጣ አዋጅ ቁጥር 25/2014 ያልተሟላ፣ ወቅታዊነትን

yannichimma hedote giddo worinokkiha, xawadimmate xe'ne nooha, woloota batinye hajubba ledo fiixominokkihanna qarraho ikkado tumo qolannokkiha ikke leellasinni guutise hanqafanno haaru seerinni riqiwama hasiissinohura;

Qoqqowu giddo baadiyyera rumuxxinohu sagalete woowe qarrira reqecci yitino dagate kifilla yannate geeshshinna hegere latishshu pirogiraammara beeqqisiisatenni buuxisa hasiissinohura;

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Hedeweelcho Dano, Wirro Gatamaratenna Agarooshshu Fande Uurrisate Fulino Lallawi Kiiro 25/2014 moofisatenni Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Amaale Mini qoqqowu Bayriidi Seeri Quwa 48 Cinaancho-Quwa (3) Fidalete Aante "a" hunda uynoonnisi biilloonyi xintinni aane nooha Lallawino.

GAFA MITE

XAPHOOMA QOROWUBBA

1. Harancho Umo

Kuni Lallawi "Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Lallawa Kiiro ----/2017" yine woshshinara dandaanno.

2. Tiro

Qaalunnihu eote gari baxxitino tiro uysiisannokkihalla ikkiro konni Lallawi giddo:

1/ Federaalete Danote Yaaddo Loosi Massagooshshi Komishiine Uurrisate Wodho

ያላማከለ፣ ግልጽነት የጎደለዉ፣ ከሌሎች በርካታ ጉዳዮች ጋር የማይጣጣምና ለችግሩ በቂ ምላሽ የማይሰጥ ሆኖ በመገኘቱ በተሟላ በአድስ የሕግ ማዕቀፍ መተካት በማስፈለጉ፤

በክልሉ በገጠር ሥር ለሰደደ የምግብ ዋስትና ችግር ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎችን በጊዜያዊና በዘላቂ የልማት ፕሮግራሞች በማሳተፍ ምግብ ዋስትናን ማረጋገጥ በማስፈለጉ፤

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የድንገተኛ አደጋ የመልሶ ማቋቋሚያና መጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 25/2014 በመሻር የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ምክር ቤት በክልሉ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 48 ንዑስ አንቀጽ (3) በፊደል ተራ "ሀ" ሥር በተሰጠዉ ሥልጣን መሠረት የሚከተለውን አውጇል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ ‹‹የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር አዋጅ ቁጥር ----/2017›› ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ የተለየ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ:-

1/ በፌደራሉ የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር

Kiiro 363/2008 uynoonni tiro loosu aana hossanno;

2/ “dano” yaa dagannita barru-barru heeshsho jawu garinni cancishshe mannu lubbora, jajju, jirote woy qooxeessu aana jawanna hala’lado danonna xiiwo iillishshannonna danote gawajjamaanco dagano uminsa wolqanni dandee uurrate dandiitannokki ikkitooti;

3/ “danote yaaddo” yaa mitte daga woy manni heeshshora, fayyimmate ikkitora, heeshshote hasiissanno xinta eote bu’ara, jajjunna damatte owaantubba aana albillicho gawajjo iillishate dandiissitanno yaaddooti;

4/ “danote yaaddo loosu massagooshshe” yaa danote yaaddo ajishate dandiinanni gede amuraatu noosi garinni gashshootu istiraateejubba, seerubba, uurrinshubba, loosate-gari egennonna dhuka horoonsi’rate harinshooti;

5/ “Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Amaale Mine” yaa Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi loosu qeechuwa aliidimmatenni massagate konni Lallawi Quwa 9 xintinni uurrinsoonni bisooti;

6/ “Komishiine” yaa Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Komishiineeti;

7/ “danotey balaxxino yanna” yaa dano iillitara albaanni noo yannaati;

8/ “danote yanna” yaa dano iillitanno yannaati;

ኮሚሽን ማቋቋሚያ ደንብ ቁጥር 363/2008

የተሰጠዉ ትርጉም ተፈጻሚ ይሆናል፤

2/ “አደጋ” ማለት የህብረተሰቡን የዕለት ከዕለት ኑሮ በከፍተኛ ሁኔታ የሚያዉክ፣ በሰዉ ህይወት፣ በንብረት፣ በምጣኔ ሀብት ወይም በአከባቢ ላይ ከፍተኛና ሰፊ አደጋ እና ተጽዕኖ የሚያስከትል እና የአደጋዉ ተጎጂ ህብረተሰብም በራሱ አቅም ሊቋቋመዉ የማይችለዉ ክስተት ነዉ፤

3/ “የአደጋ ስጋት” ማለት በተወሰነ ህብረተሰብ ወይም ህዝብ በሕይወት፣ በጤና ሁኔታ፣ በመሠረታዊ የኑሮ ገቢ ምንጮች፣ በንብረትና መሠረታዊ አገልግሎቶች ላይ ወደፊት ጉዳት ሊያስከትል የሚችል ስጋት ነው፤

4/ “የአደጋ ስጋት አመራር” ማለት የአደጋ ስጋትን ለመቀነስ እንዲቻል ሥርዓት ባለው መልኩ የአስተዳደር እስትራቴጂዎችን፣ ህጎችን፣ ተቋሞችን፣ የአሰራር ክህሎቶችንና አቅሞችን የመጠቀም ሂደት ነው፤

5/ “የአደጋ ስጋት ስራ አመራር ምክር ቤት” ማለት የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ተግባራትን በበላይነት ለመምራት በዚህ አዋጅ በአንቀጽ 9 መሠረት የተቋቋመ አካል ነው፤

6/ “ኮሚሽን” ማለት የሲዳማ ብሔራዊ ክልል መንግስት አደጋ ስጋት ሥራ አመራር ኮሚሽን ነው፤

7/ “ቅድመ አደጋ ወቅት” ማለት ከአደጋ ክስተት በፊት ያለ ጊዜ ነው፤

8/ “የአደጋ ወቅት” ማለት አደጋ የሚከሰትበት ጊዜ ነው፤

9/ “danotey gedensi yanna” yaa dano iillituhu gedensaanni noo yannaati;

10/ “balaxote qorophisiisate amuraate” yaa danote koruwanninna amadisiisantino danonni gawajjantara dandiitanno hallanyoota; daganna uurrinshubba qixxaabbanno gede assatenninna hasiissanno qaafo yannatenni adhatenni iillitara dandiitanno hunonna gawajjo ajisha dandaate;

11/ “rumuxxino sagalete woowe qarri noonsa maate” yaa sasenna sasu ale ikkitanno dirrara dirunnita sagalete hasattonsa wonshate dandiitinokkirenna barraho iillanno kaa’looshshe woy latisaancho seefitineetete pirogiraamenni woy woloota pirogiraammanni irko assinannansa noore woy irkinsansara hasiisanno maateeti;

12/ “danote yaaddo ajisha” yaa danote rumushsho kaimubba xiinxallatenna murrisate loosa hasiissanno assootubba amuraate agarino garinni loosatenni dano iillate yaaddo ajishate kaimu hedonna assooteeti;

13/ “dano egensiisa” yaa danote deerri dano ikkadu garinni dandee uurrate qooxeessaho noo wolqanni dandiissiisannokkiha ikkasinni wolootaho irko assa hasiisannoha ikkasi gumulliro danote yaaddo loosu massagooshshi amaale mini faajjetenni egensiisatenni irko xa’minanni amuraateeti;

14/ “wiinamu yanna tumo” yaa danote yannara gawajjamaano manni lubbo gatisate,

9/ “ድህረ አደጋ ወቅት” ማለት ከአደጋ በኋላ ያለ ወቅት ነው፤

10/ “ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ ስርዓት” ማለት በአደጋ መንስኤዎችና ተያያዥ አደጋዎች ሊጠቁ የሚችሉ ግለሰቦች፣ ሕብረተሰብና ድርጅቶች እንዲዘጋጁ የማድረግና ተገቢውን እርምጃ በወቅቱ በመውሰድ ሊደርስ የሚችለውን ጥፋትና ጉዳት መቀነስ ማስቻል ነው፤

11/ “ሥር የሰደደ የምግብ ዋስትና ችግር ያለባቸዉ ቤተሰቦች” ማለት ከሦስትና ከዚያ በላይ አመታት አመታዊ የምግብ ፍላጎታቸዉን ለማሟላት ያልቻሉና በዕለት ደራሽ እርዳታ ወይም በልማታዊ ሴፍቲኔት ፕሮግራም ወይም በሌሎች ፕሮግራሞች ድጋፍ እየተደረገላቸው ያሉ ወይም ሊደገፉ የሚገባቸው ቤተሰቦች ናቸው፤

12/ “የአደጋ ስጋትን መቀነስ” ማለት የአደጋ ስረ-መንስዔዎችን ለማጥናትና ለመቆጣጠር መከናወን የሚገባቸውን ተግባራት ስርዓት ባለው መልኩ በማከናወን የአደጋ ክስተት ስጋትን የመቀነስ ጽንሰ ሃሳብና ተግባር ነው፤

13/ “አደጋን ማሳወቅ” ማለት የአደጋው መጠን አደጋውን በአጥጋቢ ሁኔታ ለመቋቋም በአካባቢው ያለው አቅም የማያስችል በመሆኑ የሌሎች ድጋፍ አስፈላጊ መሆኑን ሲወስን በአደጋ ሥጋት ሥራ አመራር ምክር ቤት በይፋ ማሳወቅ ነው፤

14/ “የአስቸኳይ ጊዜ ምላሽ” ማለት በአደጋ ጊዜ የተጎጂውን ህዝብ ህይወት ለማዳን፣ የኑሮው መሠረት የሆኑ የገቢ ምንጮችን

heeshshote xinta ikkitino eote bu'a agaratenna sunfe noo garinni sagalenna sagalete xaadooshshi noyikkire ikkino uduunnenna owaantuwa shiqishanna bebbeehate;

15/ "wirro gatamara" yaa gawajjo iillitino qooxeessa, daganna ikkonoomete handaara gawajjotenni gatisanna albi barru barru loosinsawa higgannonna gedenna albillicho xaaddara dandiitanno dano dandee uurrate dandiissiisannons dhuka dhaabbachishidhanno gede assate;

16/ "danote yaaddo tumote agarooshshu fandenna kuuso" yaa qoqqowoho kalaqamunni woy mannu kalaqanno danonni woy woloota amadantino korkaattanni iillitanno heeshshotenna jajju gawajjonna bao ajishatenni qansootu hobbaate agarate, qoqqowu umisi dhukinni tumo aate dandiissiissannosi gede womaashshunni woy danunni gamba assinanninna amandanni jirooti;

17/ "agarooshshu kuuso" yaa sagalenna sagale lawinoikki udiinnichuwa ikkitanna qansootu hobbaate agarate agarroonnikkinna hendoonnikki danote ikkitubba korkaatinni iillara dandaannoha sagalete shiqo qarra gatisate dandoora agarooshshimmatenni amandanni jirooti;

18/ "danote kora" yaa ayeehuno kalaqamu woy mannu kalaqinoha ikkinohu jawa dano

ለመጠበቅና ቀጣይነት ባለው መልኩ ምግብና ምግብ ነክ ያልሆኑ ቁሳቁሶችና አገልግሎቶች ማቅረብና ማከፋፈል ነው፤

15/ "መልሶ ማቋቋም" ማለት ጉዳት የደረሰበት አካባቢ፣ ህብረተሰብና የኢኮኖሚ ዘርፎችን ከጉዳቱ መታደግና ወደ ቀድሞው የዕለት ተዕለት ተግባራቸው እንዲመለሱና ወደፊት ሊያጋጥሙ የሚችሉ አደጋዎችን መቋቋም የሚያስችላቸው አቅም እንዲገነቡ ማድረግ ነው፤

16/ "የአደጋ ስጋት ምላሽ መጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት" ማለት በክልሉ በተፈጥሮና በሰው ሠራሽ አደጋዎች ወይም በሌሎች ተያያዥ ምክንያቶች የሚደርሰውን የህይወትና የንብረት ጉዳትና ውድመት በመቀነስ የዜጎችን ደህንነት ለመጠበቅ፤ በክልሉ በራሱ አቅም ምላሽ ለመስጠት እንዲያስችል በገንዘብ ወይም በዓይነት የሚሰበሰብና የሚያዝ ሀብት ነዉ፤

17/ "መጠባበቂያ ክምችት" ማለት ምግብ እና ምግብ ነክ ያልሆኑ ቁሳቁሶች ሲሆኑ የዜጎችን ደህንነት ለመጠበቅ፤ ባልተጠበቁና ባልተገመቱ የአደጋ ሁኔታዎች ምክንያት ሊከሰት የሚችለውን የምግብ የአቅርቦት ችግር ለመወጣት እንዲቻል ለመጠባበቂያነት የሚያዝ ሀብት ነው፤

18/ "የአደጋ መንስኤ" ማለት ማንኛውም ተፈጥሮአዊ ወይም ሰው ሰራሽ የሆነ

iillishara, mannu lubbo hunara, biso gawajjaranna madiissara woy fayyimmate aana qarra iillishara dandaanno woy jajjunna kaima heeshshote eo buichuwanna owaantuwa aana gawajjo iillishara, dagoomittenna ikkoonoomete latishshira guficho iillishara woy qooxeessu aana gawajjo iillishshara dandiitanno ikkito, quusete biso, mannu millimillo woy ikkitooti; akatisinni azigaame woy lipheessunni ikkara dandaanno;

19/ "qixxaawooshshe" yaa kalaqamunnihano ikko mannu kalaqino dano iillitenni balanxe loonsanni danote yaaddo ajisha woy danote wolqate aleenni ikkatenni iillitanno woyte hasiishshu garinni tumote hasiissanno sagalenna sagalete xaadooshshi noyikkire hasiissannorichi duuno amada kamalanno;

20/ "tumo" yaa lubbo gatisate, fayyimmate mitiimma ajishate, dagate hobbaate buuxisiisatenna dano iillitinonsa dagara xintunnita hilliinu hasattuwa wonshate dano iillatenni balanxe, danote yannaranna danote gedensoonni dhaaddotenni adhinanni qaafooti;

21/ "umo worranniwa" yaa danote korkaatinni minnansa diigantinonsa mannootira yannate geeshshira woy hegerira umo worranniwa loosidhanno gede uynanninsa pilaastikete shari gedeerenna labbanno uduunne ikkanna wirro gatamarate yannara qoqqowohonna

ከፍተኛ አደጋ ሊያስከትል፣ የሰው ህይወት
ሊያጠፋ፣ አካል ሊጎዳና ሊያቆስል ወይም ጤና ላይ ተፅዕኖ ሊያሳድር የሚችል ወይም በንብረትና በመሠረታዊ የኑሮ ገቢ ምንጮችና አገልግሎቶች ላይ ጉዳት ሊያደርስ፣ የማህበራዊና ኤኮኖሚ ልማት መስተጓጎል ሊያስከትል ወይም አካባቢ ላይ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል አደጋ ክስተት፣ ቁስ አካል፣ የሰው እንቅስቃሴ ወይም ሁኔታ ነው፤ በባህሪው አዝጋሚ ወይም ቅጽበታዊ ሊሆን ይችላል፤

19/ "ዝግጁነት" ማለት የተፈጥሮም ሆነ ሰው ሰራሽ አደጋ ከመከሰቱ አስቀድሞ የሚተገበር የአደጋ ስጋት ቅነሳ ወይም አደጋው ከአቅም በላይ በመሆን ቢከሰት እንደአስፈላጊነቱ ለምላሽ የሚያስፈልጉ ምግብና ምግብ ነክ ያልሆኑ ግብአቶች ክምችት መያዝን ያካትታል፤

20/ "ምላሽ" ማለት ሕይወትን ለመታደግ፣ የጤና ተጽኖን ለመቀነስ፣ የሕዝብ ደህንነትን ለማረጋገጥ እና አደጋ የደረሰባቸውን ሕዝቦች መሠረታዊ የሕልውና ፍላጎቶችን ለማሟላት አደጋ ከመከሰቱ በፊት፣ በአደጋ ወቅትና ከአደጋ በኋላ በቀጥታ የሚወሰድ እርምጃ ነው፤

21/ "መጠለያ" ማለት በአደጋ ምክንያት ቤታቸው ለፈረሰባቸው ሰዎች ጊዜያዊ ወይም ቋሚ መጠለያ እንዲሰሩበት የሚሰጣቸው እንደፕላስቲክ ሸራ እና የመሳሰሉት ቁሳቁሶች ሲሆኑ በመልሶ ማቋቋም ጊዜ በክልሉና በተዋረድ ባሉ የአደጋ ጊዜ መጠባበቂያ ፈንድ እና

eelillitte noo Danote Yanna Agarooshshu Fandenna Duuno Gashshooti Amaale Mini gumulonni fajjinanni irkonni afi'nanni umo worranniwaati;

22/ "danote yaaddo faro" yaa danote yaaddo woy dano iillitino qooxeessira afamanno massagooshshu amuraate, jironna dhuka xinta assino iillitara dandiitanno woy iillitino danonni gawajjote deerra gargarate, qixxaawate, tumo aate, wirro gatamarate ollaaho, woradaho, quchumaho, sinu quchumi, zoonetenna Hawaasi Quchumi Gashshooti deerrinni heedhanno gashshootu taqqa gumulo uynanninna irkote muro amuraateeti;

23/ "qoqqowo" yaa Sidaamu Dagoomu Qoqqowooti;

24/ "mootimma" yaa Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimmaati;

25/ "Agarooshshu Fandenna Kuusote Gashshooti Amaale Mine" yaa konni Lallawi Quwa 28 xintinni uurrino hedeweelcho dano agarooshshu fandenna kuuso gashshanno amaale mineeti;

26/ "mancho" yaa kalaqamu woy seerunni mannimmate qoosso uynoonnisi bisooti;

27/ konni Lallawira ayno mittu koo-teenni xawinsoonnihu wole koo-teeno hanqafanno.

3. Jeefishshu Mami-geeshsha

Kuni Lallawi qoqqowu giddo ayeetino danote

ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት ውሳኔ በሚፈቀድ ድጋፍ የሚገኝ መጠለያ ነዉ፤

22/ ''የአደጋ ስጋት ገደብ'' ማለት የአደጋ ስጋቱ ወይም አደጋው በደረሰበት አካባቢ የሚገኝ የአመራር ስርዓት፣ ሀብት እና አቅምን መሰረት ያደረገ ሊከሰት ከሚችለው ወይም ለተከሰተ አደጋ የጉዳት መጠን ለመከላከል፣ ለመዘጋጀት፣ ምላሽ ለመስጠት፣ መልሶ ለማቋቋም በቀበሌ፣ በወረዳ፣ በዞንና በከተማ ደረጃ በሚኖር የአስተዳደር እርከን ውሳኔ የሚሰጥበት እና የድጋፍ የመወሰኛ ስርዓት ነው፤

23/ "ክልል" ማለት የሲዳማ ብሔራዊ ክልል ነው፤

24/ "መንግሥት " ማለት የሲዳማ ብሔራዊ ክልል መንግሥት ነው፤

25/ "የመጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት" ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 28 መሰረት የተቋቋመው የድንገተኛ አደጋ መጠባበቂያ ፈንድና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት ነው፤

26/ "ሰው" ማለት የተፈጥሮ ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤

27/ በዚህ አዋጅ ማንኛውም በአንዱ ፆታ የተገለፀው ሌላዉንም ይጨምራል፡፡

3. የአፈጻጸም ወሰን

ይህ አዋጅ በክልሉ በማንኛዉም በአደጋ

yaaddo loosu massagooshshi tantanoranna loosu qeechuwa aana jeefishshu hee’rannosi.

GAFA LAME

DANOTE YAADDO LOOSU MASSAGOOSHSHI HEXXO, WODHI-WORO, KAA’LO ASSATE DANANNA KAA’LOTE ASSOOTI JEEFISHSHI HAYYO

4. Hexxo

Danote Yaaddo Loosu Massagooshshira konni woroonni noo hexxuwa noosi:

1/ daga kalaqamu woy mannu iillishanno danora reqecci yitannokki gede dagate egenno, fullanke, rosichonna jiro qineessatenni balaxe gargara, iillitinonsareno irkisa, hursa woy gatisa, albinsawa higganno gede assanna wirro gatamara; nna

2/ qoqqowu dagaha kaa’lamate budinna balchoomi bowiranno gede assatennino sae aa bude assidhinore, loosu hasatto noonsarenna mannihimmate ayyaayyamme macciishshantannonsa ilama kalaqate.

5. Wodhi-Woroota

Danote Yaaddo Loosu Massagooshshira konni woroonni noo wodhi-woro noosi:

1/ sirchunni, danunni, koo-teenni, dagoomunni, dirunni, afuunni, poletiku laooshshinni, amma’notenni, ilamate baychinni woy wole uurrinsha korkaatinni ayee dani hekko/badooshshe assinikkinni mannihimmate

ስጋት ሥራ አመራር አደረጃጀት እና ተግባራት ላይ ተፈጻሚነት ይኖረዋል፡፡

ክፍል ሁለት

የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ዓላማ፣ መሠረታዊ መርሆች፣ የአስተዋጽኦ ዓይነትና የአስተዋጽኦ አፈጻጸም ስልቶች

4. ዓላማ

የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር የሚከተሉት ዓላማዎች አሉት፡-

1/ ህብረተሰቡ ለተፈጥሮ ወይም ሰዉ ሰራሽ አደጋ እንዳይጋለጥ የህብረተሰቡ እዉቀት ክህሎት፣ ልምድና ሀብት በማስተባበር መከላከል፤ የተጋለጡትንም መደገፍ፣ ማዳን፣ ማትረፍ፣ እንዲያገግሙ ማድረግ እና መልሶ ማቋቋም፤ እና

2/ የክልሉ ሕብረተሰብ የመረዳዳት ባህልና ወግ እንዲዳብር ከማድረግም በዘለለ መስጠትን ባህሉ ያደረገ፣ የሥራ ፍላጎት ያለዉ እና ሰብዓዊ መቆርቆር የሚሰማዉ ትዉልድ መፍጠር ነዉ፡፡

5. መርሆች

የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር የሚከተሉት መርሆች አሉት፡-

1/ በዘር፣ በቀለም፣ በጾታ፣ በብሄር፣ በዕድሜ፣ በቋንቋ፣ በፖለቲካ አመለካከት፣ በሃይማኖት፣ በትዉልድ ቦታ ወይም በሌላ አቋም ምክንያት ምንም ዓይነት አድልዎ ሳይደረግ ሰብዓዊ እርዳታ መስጠት፤

kaa'looshshe aa;

2/ egennotenninna jirotenni irkisatenni loosa;

3/ dagate bude, sirnyanna balchooma kaima assatenni owaata;

4/ addi addi bissa ledo qinaawe loosa;

5/ qoqqowunna gobbate hattono kalqoomu seerra ayirrisatenni loosa.

6. Irko Assate Dana

Danote Yaaddo Loosu Massagooshshira assinanni irkote dani konni woroonni noore ikkitara dandiitanno:

1/ womaashshunni,

2/ danunni, woy

3/ womaashshunninna danunni.

7. Irkote Aate Jeefishshi Hayyo

Irkote assooti konni woroonni noo hayyonni jeefamannoha ikkanno:

1/ irko aa dagate budenna balchooma ikkasi huwachishatenni;

2/ daganniha irko aate budi bowiranno gede babbaxxitino hayyo horonsiratenni; tittirsha Wodhotenni murranni;

3/ irkote aatenni dancha lawishshimma noonsa mannootira afanshanna baraarsha aate pirogiraame diriirsatenni loosu aana hosiisatenni;

4/ babbaxxitino bissa irkote aate assooti aana beeqqitanno loosu-gara diriirsatenni loosu aana hosiisatenni;

5/ mootimmate loosu minna irkote aate bude mixonsa biso assitanno gede assatenninna

2/ በዕዉቀትና በሃብት በመደገፍ መሥራት፤

3/ የህዝቡን ባሕል፣ እሴትና ወግ መሰረት በማድረግ ማገልገል፤

4/ ከተለያዩ አካላት ጋር በትብብር መሥራት፤

5/ የክልሉን እና የሀገርቱን እንዲሁም ዓለም አቀፍ ሕጎችን በማክበር መሥራት፡፡

6. የአስተዋጽኦ ዓይነቶች

ለአደጋ ስጋት ሥራ አመራር የሚደረግ የአስተዋጽኦ ዓይነት የሚከተሉት ሊሆኑ ይችላሉ፡-

1/ በገንዘብ፣

2/ በዓይነት፣ ወይም

3/ በገንዘብ እና በዓይነት፡፡

7. የአስተዋጽኦ አፈጻጸም ሥልቶች

አስተዋጽኦ ማድረግ ወይም መስጠት በሚከተሉት ሥልቶች የሚፈጸም ይሆናል፡-

1/ አስተዋጽኦ ማድረግ የህዝቡ ባሕልና ወግ መሆኑን በማስገንዘብ፤

2/ የህዝቡ በጎ አስተዋጽኦን የማድረግ ባሕል እንዲጎለብት የተለያዩ ስልቶችን በመጠቀም፤ ዝርዝሩ በደንብ ይወሰናል፤

3/ አስተዋጽኦ በማድረግ መልካም ተምሳሌነት ላላቸዉ ሰዎች የዕዉቅናና ሽልማት ፕሮግራም በመዘርጋት ሥራ ላይ በማዋል፤

4/ የተለያዩ አካላት አስተዋጽኦ የማድረግ ተግባር ላይ የሚሳተፉበትን አሰራር በመዘርጋት ሥራ ላይ በማዋል፤

5/ የመንግስት መሥሪያ ቤቶች አስተዋጽኦ የማድረግ ባሕልን የዕቅዳቸዉ አካል

jeefishshano harunsatenni;

6/ yannicha tajenna mashalaqqete amadooshshi amuraate diriirsatenni loosu aana hosiinsanniha ikkanno.

GAFA SASE

DANOTE YAADDO LOOSI MASSAGOOSHSHI UURRA, BIILLOONYENNA LOOSU QEECHA

8. Uurra

Danote Yaaddo Loosi Massagooshshira konni woroonni noo tantano heedhannosi:

1/ Danote Yaaddo Loosi Massagooshshi Amaale Mine,

2/ Agarooshshu Fandenna Kuuso Gashshooti Amaale Minenna

3/ Danote Yaaddo Loosi Massagooshshi Komishiine.

Cinaancho Gafa Mite

Danote Yaaddo Loosi Massagooshshi Amaale Mini Uurra, Miilla, Biilloonyenna Loosu Qeecha

9. Uurra

Danote Yaaddo Loosi Massagooshshe aliidimmatenni massaganno Amaalete Mini konni gedensaanni "Amaalete Mine" yine woshshinannihu qoqqowu deerrinni konni Lallawinni uurrino.

10. Amaalete Mini Miilla

Qoqqowu Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Amaale Minira aante noo miilla heedhannosi:

እንዲያደርጉ በማድረግ እና አፈጻጸሙን በመከታተል፣

6/ ዘመናዊ የማስረጃ እና መረጃ አያያዝ ሥርዓት በመዘርጋት የሚተገበር ይሆናል፡፡

ክፍል ሶስት

የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር አቋም፣ ሥልጣንና ተግባራት

8. አቋም

የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር የሚከተለዉ አደረጃጀት ይኖረዋል፡-

1/ የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ምክር ቤት፣

2/ የመጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት እና

3/ የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ኮሚሽን::

ንዑስ ክፍል አንድ

የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ምክር ቤት መቋቋም፣ አባላት፣ ሥልጣንና ተግባር

9. መቋቋም

የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ሥራ በበላይነት የሚመራ ምክር ቤት ከዚህ በኋላ "ምክር ቤት" ተብሎ የሚጠራ በክልል ደረጃ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡

10. የምክር ቤቱ አባላት

የክልሉ የአደጋ ስጋት ስራ አመራር ምክር ቤቱ የሚከተሉት አባላት ይኖሩታል፡-

1/ Qoqqowu Pirezidaantichi ….. Gambisaancho,
2/ Qoqqowu Layinki Pirezidaantichi ….. Layinki Gambisaancho,
3/ Danote Yaaddo Loosi Massagooshshi Komishiine Komishiinere ….. Miilanna Borreessaancho,
4/ Rosu Biiro Sooreessi..............................Miila,
5/ Irshunna Kalaqamu Jiro Latishshi Biiro Sooreessi ....Miila,
6/ Saadatenna Qulixumete Jiro Latishshi Biiro Sooreessi ....Miila,
7/ Way, Shiilotenna Inerjete Biiro Sooreessi …..Miila,
8/ Faynaansete Biiro Sooreessi ....Miila,
9/ Quchumu Latishshinna Konistirakishiinete Biiro Sooreessi..................................... Miila,
10/ Daddalunna Dikkote Latishshi Biiro Sooreessi …..Miila,
11/ Loosu, Dandootenna Interpirayzete Latishshi Biiro Sooreessi.................................. Miila,
12/ Meentu, Wedellunna Dagoomitte Hajubba Biiro Sooreessi ....Miila,
13/ Eote Biilloonyi Sooreessi..........................Miila,
14/ Keerunna Ga'labbote Biiro Sooreessi........Miila,
15/ Doogote Latishshinna Hodhishshu Biiro Sooreessi.. Miila,
16/ Pilaanetenna Latishshu Biiro Sooreessi ….. Miila,
17/ Zoonete Gashshaano, Hawaasi Quchchumi Kantiiwinna uurrinshate sooreeyye.. Miilate.

1/ የክልሉ ርዕሰ መስተዳድር ....ሰብሳቢ፣
2/ የክልሉ ምክትል ርዕሰ መስተዳደር ………………………………ምክትል ሰብሳቢ፣
3/ የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ኮሚሽን ኮሚሽነር………………..........አባልና ፀሐፊ፣
4/ የትምህርት ቢሮ ኃላፊ.....................አባል፣
5/ የእርሻና ተፈጥሮ ሀብት ልማት ቢሮ ኃላፊ …..አባል፣
6/ የእንስሳትና ዓሣ ሀብት ልማት ቢሮ ኃላፊ ....አባል፣
7/ የውሃ፣ ማዕድንና ኢነርጂ ቢሮ ኃላፊ. … .... አባል፣
8/ የፋይናንስ ቢሮ ኃላፊ .... አባል፣
9/ የከተማ ልማትና ኮንስትራክሽን ቢሮ ኃላፊ..አባል፣
10/ የንግድና ገበያ ልማት ቢሮ ኃላፊ ....አባል፣
11/ የሥራ፣ ክህሎትና ኢንተርፕራይዝ ልማት ቢሮ ....አባል፣
12/ የሴቶች ወጣቶችና የማህበራዊ ጉዳዮች ቢሮ ኃላፊ ....አባል፣
13/ የገቢዎች ባለሥልጣን ኃላፊ ....አባል፣
14/ የሠላምና ፀጥታ ቢሮ ኃላፊ ....አባል፣
15/ የመንገድ ልማት እና ትራንስፖርት ቢሮ ኃላፊ .... አባል፣
16/ የፕላንና ልማት ቢሮ ኃላፊ ....አባል፣
17/ የዞን አስተዳዳሪዎች፣ የህዋሣ ከተማ አስተዳደር ከንቲባና የተቋሙ ኃላፊዎች…...........................አባል ናቸዉ፡፡

11. Amaalete Mini Biilloonyenna Loosu Qeecha

Qoqqowu Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Amaale Minira aane noo biilloonyinna loosu qeechi noosi:

1/ qoqqowu Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi loossa aliidimmatenni massaganno; xaphooma massagooshshe aanno; jeefishsha harunsanno; keenanno;

2/ dano balaxotenni gargadhate kaa’litannonna dagoomu beeqqooshshe hasidhanno addi millimmote loossa aliidimmatenni massaganno;

3/ qoqqowoho kalaqamunni woy mannu kalaqino dano iillitara albaanni assa hasiissanno danote yaaddo ajishshi loossa ikkadimmatenni loosamansa buuxanno; dano iillituro tumo, albiwa higatenna wirro gatamarate loossa meessi wolqanni dandaamantanno gede assanno dhuki dhaabbatanno gede massagooshshe aanno; hasiissanno uurrinshuwanna agarooshshu fandenna duuno uurritanno gede assatenni aliidimmatenni massaganno;

4/ qoqqowoho danote yaaddo ajishshi loossa loosatenni danote heeshshi yitannokkinna meessaneeti wolqanni umo dandiite uurritanno, kaa’looshshe effidhe gibbannorenna sagalete woowe maatete deerrinni buuxissino daga kalaqate dandiissiissanno looso harisate-gari, **lallawu**, wodhubbanna biddissubba qixxaabbanno gede assanno; jeefisiisate mannu wolqanna baajeette gaamamase buuxanno;

5/ polisetenna istiraateejete xintinni mereerinokkiha

11. የምክር ቤቱ ሥልጣንና ተግባር

የክልሉ የአደጋ ስጋት ስራ አመራር ምክር ቤት የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1/ የክልሉን አደጋ ስጋት ስራ አመራር ስራዎችን በበላይነት ይመራል፣ አጠቃላይ አመራር ይሰጣል፣ አፈጻጸሙን ይከታተላል፤ ይገመግማል፤

2/ አደጋዎችን አስቀድሞ ለመከላከል የሚረዱና የሕብረተሰብ ተሳትፎ የሚፈልጉ ልዩ የንቅናቄ ሥራዎችን በበላይነት ይመራል፤

3/ በክልሉ በተፈጥሮ ወይም ሰው ሰራሽ አደጋዎች ከመከሰታቸው በፊት ሊከናወኑ የሚገቡ የአደጋ ስጋት ቅነሳ ስራዎች በብቃት መከናወናቸውን ያረጋግጣል፣ አደጋ ሲከሰት ምላሽ፣ ማገገሚያና መልሶ ማቋቋም ተግባራት በራስ አቅም እንዲሸፈኑ የሚያደርግ አቅም እንዲገነባ አመራር ይሰጣል፣ አስፈላጊ ተቋማትንና መጠባበቂያ ፈንድና ክምችት እንዲቋቋሙ በማድረግ በበላይነት ይመራል፤

4/ በክልሉ የአደጋ ስጋት ቅነሳ ስራዎችን በመስራት ለአደጋ የማይበገርና በራስ አቅም የሚቋቋም፣ ተረጂነትን የሚፀየፍና የምግብ ዋስትናውን በቤተሰብ ደረጃ ያረጋገጠ ህብረተሰብ ለመፍጠር የሚያስችሉ አሰራሮችን፣ ደንቦችንና መመሪያዎች እንዲዘጋጁ ያደርጋል፣ ሥራውን ለማስፈጸም የሰው ሀይልና በጀት መመደቡን ያረጋግጣል፤

5/ በፖሊሲውና ስትራቴጂው መሠረት

danote yaaddo loosu massagooshshi amuraate diriirsinoonnitanna danotey balaxotenni, danote yannaranna danote gedensoonni tumo deerru deerrunkunni aate qixxaawooshshu dhuki dhaabbatasi buuxanno;

6/ gobbate polisenna istiraateeje xintinni danote yaaddo loosu massagooshshi ayyarete dani soorro hekko dandee uurranna dagoomittete agarooshshi loossa ledo sumuu yiinonna waaxamino garinni loosamasi buuxanno;

7/ qoqqowoho jawa ikkinohu kalaqamu **woy** mannu kalaqino dano iillitanno woyte faajjetenni daga affanno gede assanno;

8/ dano iillase faajjete xawinsanni hee’neennanino tumote loososi aliidimmatenni massaganno;

9/ tumote loosira ledotennino jiro qoqqowu mootimmawiinni gaammanni gede assanno; hasiishshu garinnino Federaalete Mootimmano irko assitanno gede xa’manno;

10/ wiinamu yanna barru kaa’looshshi shiqote irko latishshu pirogiraamma ledo xaadinohunninna hegere latishshi irko shiqishshanno doogonni loosamasinna ayee daninnino kaa’lamaanchimmate hexxo kalaqamate woy hala’late injiitino ikkito kalaqannokkiha ikkasi buuxanno;

11/ kalaqamu woy mannu kalaqino dano korkaatinni **gawajjote** reqecci yitino baadoota/wogane wirro gatamarate xiinxalluwa assinanni gede raga woranno; xiinxalline shiqinshirono loosu aana hosiinsanni gede gumulanno; aliidimmatenni

ያልተማከለ የአደጋ ስጋት ስራ አመራር

ስርዓት መዘርጋቱንና በቅድመ-አደጋ፣ በአደጋና በድህረ-አደጋ ጊዜ የሚሆን ምላሽ በየደረጃው ለመስጠት የዝግጁነት አቅም መገንባቱን ያረጋግጣል፤

6/ በሀገሪቱ ፖሊሲና ስትራቴጂ መሠረት የአደጋ ስጋት አመራር የአየር ንብረት ለውጥ ተጽዕኖን መቋቋምና ከማህበራዊ ጥበቃ ስራዎች ጋር በተናበበና በተቀናጀ መልኩ መሰራቱን ያረጋግጣል፤

7/ በክልሉ ከፍተኛ የሆነ የተፈጥሮ ወይም ሰው ሰራሽ አደጋ ሲከሰት በይፋ ሕዝብ እንዲያውቅ ያደርጋል፤

8/ የአደጋ ክስተት በይፋ እንደተገለጸም የምላሽ ስራውን በበላይነት ይመራል፤

9/ ለምላሽ ስራ ተጨማሪ ሀብት ከክልሉ መንግስት እንዲመደብ ያደርጋል፣ እንደ አስፈላጊነቱም ከፌደራል መንግስትም ድጋፍ እንዲደረግ ይጠይቃል፤

10/ የአስቸኳይ ጊዜ የዕለት ዕርዳታ አቅርቦት ድጋፍ ከልማት ፕሮግራሞች ጋር በተገናኘና ለዘላቂ ልማት አስተዋጽኦ በሚያበረክት መንገድ መከናወኑንና በማንኛውም ሁኔታ የተረጂነት መንፈስ መፈጠር ወይም መስፋፋት አመች ሁኔታን የማይፈጥር መሆኑን ያረጋግጣል፤

11/ በተፈጥሮ ወይም ሰው ሰራሽ አደጋዎች ምክንያት ተጋላጭ ወገኖችን መልሶ ለማቋቋም ጥናቶች እንዲደረጉ አቅጣጫ ያስቀምጣል፣ ተጠንቶ ሲቀርብም ተግባራዊ እንዲሆን ይወስናል፣ በበላይነት ይመራል፡፡

massaganno.

12. <u>Amaalete Mini Gambisaanchi Biilloonyenna Loosu Qeecha</u>

Amaalete Mini Gambisaanchi:

1/ Amaalete Mini gambooshshe woshshanno; massaganno;

2/ Amaalete Mini gumulo loosu aana hosansa daafira xaphoomu massagooshshe aanno; jeefishshansa harunsanno; keenanno;

3/ qoqqowoho dano iillitanno woyte faajjetenni daga affanno gede assitanno gede Qoqqowu Amaale Minira egensiisanno; danote iilla faajjetenni xawinseenna hakkawoytenni tumote looso aliidimmatenni massaganno;

4/ Amaale Miini aannota ledote loossa loosanno.

13. <u>Amaale Mini Borreessaanchi Biilloonyenna Loosu Qeecha</u>

1/ Amaalete Mini gambooshshu ajanduwa qixxeessatenni Amaalete Mini gambisaanchira shiqishanno; Amaalete Mini songaallubba amadanno.

2/ Ayeetano Amaalete Mini mashalaqquwa, maareekkuwanna sanadda yawaanchimmatenni amadanno.

3/ Iillitino dano rosantino hee'rate ikkito aleenni ikkite leeltanno woyte xa'mo Agarooshshu Fandenna Duuno Gashshooti Amaale Minira shiqishanno; hasiisanno womaashshi bikka mursiisanno; fajjinirono loosu aana hosiisanno.

12. <u>የምክር ቤቱ ሰብሳቢ ሥልጣንና ተግባር</u>

የምክር ቤቱ ሰብሳቢ:-

1/ የምክር ቤቱን ስብሰባ ይጠራል፤ ይመራል፤

2/ የምክር ቤቱ ውሳኔዎች በሥራ ላይ ስለመዋላቸው አጠቃላይ አመራር ይሰጣል፤ አፈጻጸሙን ይከታተላል፣ ይገመግማል፤

3/ በክልሉ አደጋ ስለመከሰቱ በይፋ ሕዝብ እንዲያውቅ ያደርጋል፤ የአደጋ ክስተት በይፋ እንደተገለፀም የምላሽ ሥራውን በበላይነት ይመራል፤

4/ ከምክር ቤቱ የሚሰጡ ተጨማሪ ተግባራትን ያከናውናል፡፡

13. <u>የምክር ቤቱ ፀሐፊ ሥልጣንና ተግባር</u>

1/ የምክር ቤቱን የስብሰባ አጀንዳዎችን በማዘጋጀት ለምክር ቤቱ ሰብሳቢ ያቀርባል፤ የምክር ቤቱን ቃለ ጉባኤዎችን ይይዛል፤

2/ ማንኛውንም የምክር ቤቱን መረጃዎች፣ መዛግብትና ሰነዶችን በኃላፊነት ይይዛል፤

3/ የተከሰተው አደጋ ከመደበኛው የአኗኗር ሁኔታ አቅም በላይ ሆኖ ሲገኝ ጥያቄውን ለመጠባባቂያ ፈንድ እና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት ያቀርባል፣ የሚያስፈልገውን የገንዘብ መጠን ያስወስናል፣ ሲፈቀድም ተግባራዊ

4/ Qoqqowu Mootimma Danote yaaddo loosu Komishiine alidimatenni massagano

14. Amaalete Mini Gambooshshu Amanyoote

1/ Amaalete Mini uurrunsha ikkitonni sasu agani giddo mitte hige gamba yaanno; ikkirono wiinamu ikkito xaadduro gambisaanchu aye yannarano gambooshshe woshshara dandaanno.

2/ Amaalete Mini miilla giddo taalu aleenni ikkitannori leelturo wo'mi-songo ikkanno.

3/ Amaalete Mini gumulosi rooriidi huuronni saysanno; ikkirono huuro taalo ikkite beehanturo gambisaanchu huuro noo widiti Amaalete Mini gumulo ikkitanno; ayeehano gumulote badooshshe borreessinanni.

4/ Konni Quwira xawinsoonni qorowubba agarantino gede heedheennanni Amaalete Mini umisiha gambooshshu amanyooti Biddissa fushshara dandaanno.

Cinaancho Gafa Lame

Komishiinete Uurra, Hexxo, Qara Loosu Mine, Biilloonyenna Hexxo

15. Uurra, Tantanonna Hundaanchimma

1/ Danote Yaaddo Loosi Massagooshshi Komishiine yine woshshinanniti qoqqowu mootimma loosu mine ikkite konni Lallawinni uurritino.

2/ Danote Yaaddo Loosi Massagooshshi

ያደርጋል፡፡

4/ የክልሉን የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ኮሚሽንን በበላይነት ይመራል፡፡

14/ የምክር ቤቱ የስብሰባ ሥነ-ሥርዓት

1/ ምክር ቤቱ በመደበኛ ሁኔታ በሶስት ወር አንድ ጊዜ ይሰበሰባል፤ ሆኖም አስቸኳይ ሁኔታ ሲያጋጥም ሰብሳቢው በማንኛውም ጊዜ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል፤

2/ ከምክር ቤቱ አባላት መካከል ከግማሽ በላይ የሚሆኑት ከተገኙ ምልዓተ-ጉባኤ ይሆናል፤

3/ ምክር ቤቱ ውሳኔውን በአብላጫ ድምጽ ያስተላልፋል፤ ሆኖም ድምጽ እኩል ሆኖ ከተከፈለ የሰብሳቢው ድምጽ ያለበት ወገን የምክር ቤቱ ውሳኔ ይሆናል፤ ማንኛውም የውሳኔ ልዩነት ይመዘገባል፤

4/ በዚህ አንቀጽ የተገለፁት ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ምክር ቤቱ የራሱን የስብሰባ ሥነ- ሥርዓት መመሪያ ሊያወጣ ይችላል፡፡

ንዑስ ክፍል ሁለት

የኮሚሽኑ መቋቋም፣ ዓላማ፣ ዋና መሥሪያ ቤት፣ ሥልጣንና ተግባራት

15/ መቋቋም፣ አደረጃጀት እና ተጠሪነት

1/ የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ኮሚሽን ተብሎ የሚጠራ የክልሉ መንግሥት መሥሪያ ቤት ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡

2/ ለአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ኮሚሽን

Komishiinera aante noo tantano heedhannose:

a) Qoqqowu Pirezidaantichu biiloonsannohu mittu Komishiinerichi;

b) Hasiishshu xintinni qoqqowu Pirezidaantichi biiloonsannohu Layinki Komishiinere/tu;

c) Hasiissanno loosaasine.

3/ Danote Yaaddo Loosi Massagooshshi Komishiineti hundaanchimmase qoqqowu mootimma Pirezidaantichira ikkitanno.

16. <u>Hexxo</u>

Komishiine danote yaaddo loosu massagooshshi polisenna istiraateeje guutino garinni loosu aana hossanno gedenna hexxo wo'mitanno gede dandiissiisate garimma noonsa loossa loosu aana hosiisatenni dano dandee uurranniha qoqqowu dhuka dhaabbachishatenni danote heeshshi yitannokki daga kalaqanna sagalete woowe polise, pirogiraammanna pirojekitubba loosu aana hosiisatenni sagaletenna saga'late gari woowe maatete deerrinni buuxisa ikkanna massagote qoqqowu sekitere loosu minna loossanno loossa lainohunni qineessate, harunso assatenna hasiissanno irko aa ikkitanno.

17. <u>Qara Loosu Mine</u>

Komishiinennihu qaru loosu mini Hawaasi Quchuma ikke qoqqowoho afantanno zoonera, Hawaasi Quchumi Gashshootira, woradaho, quchumunna sinu-quchumi gashshootira tantano heedhannose.

የሚከተሉት አደረጃጀት ይኖረዋል፡-

ሀ) በክልሉ ርዕሰ መስተዳደር የሚሾሚ አንድ ኮሚሽነር፣

ለ) እንደአስፈላጊነቱ በክልሉ ርዕሰ መስተዳደር የሚሾሙ ምክትል ኮሚሽነር/ሮች እና

ሐ) አስፈላጊ ሰራተኞች፡፡

3/ የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ኮሚሽን ተጠሪነቱ ለክልሉ መንግሥት ርዕሰ መስተዳደር ይሆናል፡፡

16/ <u>ዓላማ</u>

ኮሚሽኑ የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ፖሊሲና ስትራቴጂ በተሟላ መልኩ እንዲተገበርና ዓላማዎቹ እንዲሳኩ ለማስቻል አግባብነት ያላቸውን ተግባራት በመተግበር አደጋን የመቋቋም ክልላዊ አቅም በመገንባት ለአደጋ የማይበገር ህብረተሰብ መገንባትና የምግብ ዋስትና ፖሊሲዎች፣ ፕሮግራሞችንና ፕሮጀክቶችን በመተግበር የምግብና ስነ-ምግብ ዋስትናን በቤተሰብ ደረጃ ማረጋገጥ ሲሆን በመሪ የክልሉ ሴክተር መሥሪያ ቤቶች የሚያከናወኑ ተግባራትን በተመለከተ የማስተባበር፣ ክትትል የማድረግና ተገቢውን ድጋፍ መስጠት ይሆናል፡፡

17/ <u>ዋና መሥሪያ ቤት</u>

የኮሚሽኑ ዋና መሥሪያ ቤት በሀዋሳ ከተማ ሆኖ በክልሉ በሚገኙ ዞኖች፣ በሀዋሳ ከተማ አስተዳደር፣ ወረዳዎች፣ ከተማ አስተዳደሮችና በክፍለ-ከተማ አስተዳደሮች አደረጃጀቶች ይኖሩታል፡፡

18. Komishiinete Sumuda

1/ Komishiinete umise sumudi hee'rannose.

2/ Sumudu dananna horoonsishsha Biddissunni murranniha ikkanno.

19. Komishiinete Biilloonyenna Loosu Qeecha

Komishiinete aane noo biilloonyinna loosu qeechi hee'rannose:

1/ qoqqowu giddo danote yaaddo ajishshi loossa la'annonsa massagote loosi minna ledo waaxame loosatenni danote yaaddo ajishatenni dano dandiite uurritannonna danote heeshshi yitannokki daga kalaqate loossanno;

2/ Konni Quwi Cinaancho-Quwa (1) la'noonni hexxo wonshate danote yaaddo loosu massagooshshi mootimmate latishshu polisubbara, istiraateejubbara, latishshu mixonna pirogiraammara, hallanyu loosu minna mixora hattono rosu-amuraatira hanqafamase buuxxanno; jeefishshaseno harunsitanno;

3/ qoqqowu deerrinni danote gargarooshshinna tumote mixo qixxeessitanno, kaajjishshanno, jeefisiissanno, jeefishsha harunsitanno; Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Amaale Minira rippoorte shiqishanno;

4/ qoqqowu deerrinni danote pirofayle qixxaawonna kallasate looso massaganno; qineessanno; pirofayle xinta assatenni balaxote qorophishshi amuraate diriirsanno; guutino garinni loosu aana hosanna gede assanno;

18. የኮሚሽኑ አርማ

1/ ኮሚሽኑ የራሱ አርማ ይኖረዋል፡፡

2/ የአርማው ዓይነትና አጠቃቀሙ በሚወጣው መመሪያ የሚወሰን ይሆናል፡፡

19. የኮሚሽኑ ሥልጣንና ተግባራት

ኮሚሽኑ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1/ በክልሉ ውስጥ የአደጋ ስጋት ቅነሳ ስራዎችን ከሚመለከታቸው መሪ መስሪያ ቤቶች ጋር በቅንጅት በመስራት የአደጋ ስጋትን በመቀነስ አደጋን የሚቋቋምና ለአደጋ የማይበገር ህብረተሰብ ለመፍጠር ይሰራል፤

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተመለከተውን ግብ ለማሳካት የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር በመንግሥት የልማት ፖሊሲዎች፣ ስትራቴጂዎች፣ የልማት ዕቅዶችና ፕሮግራሞች፣ በግል መሥሪያ ቤቶች ዕቅዶች እንዲሁም በሥርዓተ ትምህርት መካተቱን ያረጋግጣል፤ አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤

3/ በክልል ደረጃ የአደጋ መከላከልና ምላሽ ዕቅዶችን ያዘጋጃል፤ ያፀድቃል፣ ያስፈጽማል፣ አፈፃፀሙን ይከታተላል፤ ለአደጋ ስጋት አመራር ምክር ቤት ሪፖርት ያቀርባል፤

4/ በክልል ደረጃ የአደጋ ስጋት ፕሮፋይል ዝግጅትና ክለሳ ስራን ይመራል፣ ያስተባብራል፤ ፕሮፋይሉን መሠረት በማድረግ የቅድሚያ ማስጠንቀቂያ ስርዓት ይዘረጋል፤ በተሟላ መልኩ ስራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፣

5/ qoqqowoho danote balaxo yannara danote yaaddo ajishshi loossa, danote yannara danote tumonna danote gedeniidi yannara danote gawajjamaano wirro gatamarate pirogiraamma qineessitanno; harunsitanno; jeefishshano keentanno;

6/ ayeehano massagote sekitere loosu mine la’annokki woy massagote sekitere loosu mini wolqara aleenni ikkitino hedeweelcho dano xaaddanno woyte tumote looso loossanno; massagganno; qineessitanno;

7/ qoqqowoho kalaqamu woy mannu kalaqino dano korkaatinni irko hasiissannonsa baadira hasiissanno irko shiqqanno gede xa’mo Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Amaale Miniranna la’annonsa bissawa shiqishshanno; afantinota irkote jiro umisenni, woloota la’annonsa qoqqowunna zoonnate afantanno danote massago sekitere loosu minna widoonni wiinamu yanna tumo loosira horote aana hosanna gede assitanno; latishshu ledo waaxoonsitanno;

8/ qoqqowoho kalaqamu woy mannu kalaqino dano korkaatinni darantino baadoota hegerimmatenni wirro gatamarate kaa’litannore wirro gatamarshi pirojekituwa xiinxallite shiqishshanno; fajjinirono loosu aana hosiissanno;

9/ danote tumo loosira hossanno danote yanna fande, mannihimmate irkora hossannore sagaletenna sagalete sircho ikkitinokki uduunni

5/ በክልሉ በቅድመ አደጋ ወቅት የአደጋ ስጋት ቅነሳ ሥራዎችን፣ በአደጋ ወቅት የአደጋ ምላሽ እና በድህረ አደጋ ወቅት የአደጋ ተጓጂዎችን መልሶ የማቋቋም ፕሮግራሞችን ያስተባብራል፣ ይከታተላል፣ አፈጻጸማቸውንም ይገመግማል፣

6/ ማንኛውንም መሪ ሴክተር መሥሪያ ቤትን የማይመለከት ወይም ከመሪ ሴክተር መሥሪያ ቤት አቅም በላይ የሆነ ድንገተኛ አደጋ ሲያጋጥም የምላሽ ሥራውን ይሠራል፣ ይመራል፣ ያስተባብራል፣

7/ በክልሉ በተፈጥሮ ወይም በሰው ሰራሽ አደጋ ምክንያት ድጋፍ ለሚያስፈልጋቸው ወገኖች አስፈላጊው ድጋፍ እንዲቀርብ ጥያቄ ለአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ምክር ቤት እና ለሚመለከታቸው አካላት ያቀርባል፣ የተገኘውን የድጋፍ ሀብት በራሱ፣ በሌሎች በሚመለከታቸው የክልልና በዞኖች በሚገኙ የአደጋ መሪ የሴክተር መሥሪያ ቤቶች አማካኝነት ለአስቸኳይ ጊዜ ምላሽ ሥራ ጥቅም ላይ እንዲውል ያደርጋል፣ ከልማት ጋር ያቀናጃል፤

8/ በክልሉ በተፈጥሮ ወይም በሰው ሰራሽ አደጋ ምክንያት የተፈናቀሉ ወገኖችን በቋሚነት መልሶ ለማቋቋም የሚረዱ የመልሶ ማቋቋሚያ ፕሮጀክቶችን አጥንቶ ያቀርባል፣ ሲፈቀድም ተግባራዊ ያደርጋል፤

9/ ለአደጋ ምላሽ ሥራ የሚውል የአደጋ ጊዜ ፈንድ፣ ለሰብአዊ ድጋፍ የሚውል ምግብ እና ምግብ ነክ ያልሆነ ቁሳቁስ ክምችት ይይዛል፣ ያስተዳድራል፤

duuno amaddanno; gashshitanno;

10/ yannate irkoranna sagalete woowe loosi aana millissanno mootimmatenna mootimmaweelo uurrinshubba ledo mitteenni loossanno; loosansa-gara aliidimmatenni massagganno; murrissanno;

11/ mashalaqqetenna Informeeshiinete Tekinooloje danote yaaddo loosu massagooshshi hala'ladunni loosu aana hosanno ikkitubba injeessitanno; irko assitanno; qoqqowu deerrinni danote yaaddo loosu massagooshshi mashalaqqete mereersha ikkite owaattanno;

12/ garimma noonsa seerranna biddissuwa xintinni danote yaaddo loosu massagooshshi polisenna istiraateeje loosu aana hosiisate injo kalaqate garimma noonsa uurrinshubba ledo, mootimmatenna mootimmaweelo uurrinshubba ledo loosu xaadooshshe kalaqqanno; qineessitanno;

13/ sagalete woowe qarri noonsa qooxeessubbara harinsanniha gatamarate amuraate diriirsitanno; loosu aana hosiinsanni pirogiraamma qineessitanno; massagganno; baalanti sagalete woowe pirogiraamma waaxante jeefantanno gede assitanno; murrissanno;

14/ rumuxxinoha sagalete woowe qarri giddo noo baatto loosidhe galtinori sagaletenna saga'late woowensa maatete deerrinni buuxisa dandiitanno gede doodhitanno paakeejubbanni bobbakkanno gede horaameessimmate mixo

10/ በዕለት ዕርዳታና በምግብ ዋስትና ስራ ላይ ከምንቀሳቀሱ መንግስታዊና መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች ጋር በጋራ ይሰራል፣ አሰራራቸውን በበላይነት ይመራል፣ ይቆጣጠራል፤

11/ የመረጃና ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ለአደጋ ስራ ስጋት አመራር በስፋት ጥቅም ላይ እንዲውል ሁኔታዎችን ያመቻቻል፣ ድጋፍ ያደርጋል፣ በክልል ደረጃ የአደጋ ስራ ስጋት አመራር የመረጃ ማዕከል ሆኖ ያገለግላል፤

12/ አግባብነት ባላቸው ህጎችና መመሪያዎች መሠረት የአደጋ ስጋት ስራ አመራር ፖሊሲና ስትራቴጂ ትግበራ አመች ሁኔታን ለመፍጠር አግባብነት ካላቸው ድርጅቶች፣ የመንግስትና የግል መስሪያ ቤቶች ጋር የስራ ግንኙነት ይፈጥራል፤ ያስተባብራል፤

13/ የምግብ ዋስትና ችግር ባለባቸው አከባቢዎች የሚካሄደውን የማገገሚያ ስርዐት ይዘረጋል፣ የሚተገበሩ ፕሮግራሞችን ያስተባብራል፣ ይመራል፣ ሁሉም የምግብ ዋስትና ፕሮግራሞች ተቀናጅተው እንዲፈጸሙ ያደርጋል፣ ይቆጣጠራል፤

14/ ስር የሰደደ የምግብ ዋስትና ችግር ውስጥ ያሉ አርሶ አደሮች የምግብና ስነምግብ ዋስትናቸውን በቤተሰብ ደረጃ ማረጋገጥ እንዲችሉ በሚመርጡት ፓኬጆች እንዲሰማሩ የአዋጭነት ዕቅድ ያዘጋጃል፣

qixxeessitanno; huwanyotenna egennote qajeelsha uytanno;

15/ sagalete woowe pirogirrammara beeqqitanno dagate kifillara doorshunnita loosunna eote woyyeessishshi paakeeje xintinni liqoote owaante, giwaatetenna dikkote xaadooshshi irkubba afidhanno gede assitanno;

16/ jajju anna ikkitanno; sheemaate e'anno; su'misenni qaxxartanno; qaxxarantanno;

17/ Amaalete Mini aannota woloota loossa loossanno;

18/ qoqqowu Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Amaalete Mini Borro Mine ikke owaatanno;

19/ uurrase hexxo jeefisiisate kaa'litannore woloota hasiissanno loossa loossanno.

20. <u>Komishiinerete Biilloonyenna Loosu Qeecha</u>

1/ Komishiinerichu Komishiinete qara loosu jeefisiisaancho ikke Komishiinete loossa aliidimmatenni massaganno; qineessanno; gashshanno.

2/ Konni Quwi Cinaancho-Quwa (1) la'noonnihu xaphoomu qorowi noowa hee'reennanni Komishiinerichu:

a) konni Lallawi Quwa **19** la'noonniha Komishiinete biilloonyenna loosu qeecha loosu aana hosiisanno;

b) Komishiine tantananno; Komishiinete loosaasine qoqqowu Dagitte Owaantenna Mannu Jiro Latishshi seerra xintinni qaxaranno; gashshanno; geegiissanno;

c) Komishiinete loosu mixonna baajeette

የግንዛቤና የክህሎት ስልጠና ይሰጣል፤

15/ በምግብ ዋስትና ፕሮግራም ለሚሳተፉ የህብረተሰብ ክፍሎች አማራጭ የስራና የገቢ ማሻሻያ ፓኬጅ መሰረት የብድር አገልግሎት፣ የግብአትና የገበያ ትስስር ድጋፎችን እንዲያገኙ ያደርጋል፣

16/ የንብረት ባለቤት ይሆናል፣ ውል ይዋዋላል፣ በስሙ ይከሳል፣ ይከሰሳል፤

17/ በምክር ቤቱ የሚሰጡ ሌሎች አስፈላጊ ተግባራትን ያከናውናል፤

18/ የክልሉ የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ምክር ቤት ጽህፈት ቤት ሆኖ ያገለግላል፤

19/ የተቋቋመበትን አላማ ከግብ ለማድረስ የሚረዱ ሌሎች አስፈላጊ ተግባሮችን ያከናዉናል፡፡

20. <u>የኮሚሽነሩ ሥልጣንና ተግባር</u>

1/ ኮሚሽነሩ የኮሚሽኑ ዋና ሥራ አስፈጻሚ ሆኖ የኮሚሽኑን ሥራዎች በበላይነት ይመራል፣ ያስተባብራል፣ ያስተዳድራል፡፡

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተመለከተው አጠቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ኮሚሽነሩ፡-

ሀ) በዚህ አዋጅ በአንቀጽ 19 የተመለከተውን የኮሚሽኑን ሥልጣንና ተግባር ሥራ ላይ ያውላል፤

ለ) ኮሚሽኑን ያደራጃል፣ የኮሚሽኑን ሠራተኞች በክልሉ የፐብሊክ ሰርቪስና የሰው ሀብት ልማት ሕጎች መሠረት ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፣ ያሰናብታል፤

ሐ) የኮሚሽኑን የሥራ ዕቅድና በጀት

qixxeessanno; fajjinirono loosu aana hosiisanno;

d) Komishiinennita seedanna harancho yanna loosu mixo, dirunnita loosu pirogiraamenna baajeette qixxeessanno; Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Amaale Miniranna qoqqowu Pilaanetenna Latishshu Biirora shiqishe wonsiisatenni loosu aana hosiisanno;

e) Komishiinete fajjinoonni baajeettenna loosu pirogiraame xintinni woxe fulo assanno;

f) sayikki baadi ledo assinanni xaadooshshuwa baalantera Komishiine lekkisanno; sheemaaxxanno;

g) Komishiinenniha loosu jeefishshinna baajeettete horoonsishshi rippoortuwa qixxeesse Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Amaale Miniranna qoqqowu Pilaanetenna Latishshu Biirora shiqishanno.

3/ Komishiinete loosu isilanchimmara hasiisannota ikkitino deerrinni biilloonyisinna loosu qeechisi aaninni gama wolootu Komishiinete loosu massagaanoranna loosaasinera lekkishshunni saysara dandaanno.

21. <u>Layinki Komishiinerichi Biilloonyenna Loosu Qeecha</u>

1/ Layinki Komishiinerichi/roti:

a) Komishiinete looso mixi’ratenni, tantanatenni, massagatenninna qineessatenni

ያዘጋጃል፣ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤

መ) የኮሚሽኑን የረዥምና የአጭር ጊዜ የሥራ ዕቅድ፣ ዓመታዊ የሥራ መርሐ ግብርና በጀት ያዘጋጃል፣ ለአደጋ ስጋት አመራር ምክር ቤትና ለክልሉ ፕላንና ልማት ቢሮ አቅርቦ በማጸደቅ በሥራ ላይ ያውላል፤

ሠ) ለኮሚሽኑ በተፈቀደለት በጀትና የሥራ መርሐ ግብር መሠረት ገንዘብ ወጪ ያደርጋል፤

ረ) ከሦስተኛ ወገኖች ጋር በሚደረጉ ግንኙነቶች ሁሉ ኮሚሽኑን ይወክላል፣ ይዋዋላል፤

ሰ) የኮሚሽኑን የሥራ አፈጻጸምና የበጀት አጠቃቀም ሪፖርቶች አዘጋጅቶ ለአደጋ ስጋት ስራ አመራር ምክር ቤትና ለፕላንና ልማት ቢሮ ያቀርባል፡፡

3/ ለኮሚሽኑ ሥራ ቅልጥፍና አስፈላጊ በሆነ መጠን ከሥልጣንና ተግባሩ በከፊል ለኮሚሽኑ የሥራ ኃላፊዎችና ሠራተኞች በውክልና ሊያስተላለፍ ይችላል፡፡

21. <u>የምክትል ኮሚሽነር ሥልጣንና ተግባራት</u>

1/ ምክትል ኮሚሽነር፡-

ሀ) የኮሚሽኑን ሥራ በማቀድ፣ በማደራጀት፣ በመምራትና በማስተባበር ኮሚሽነሩን

Komishiinericho kaa’lanno;

b) Komishiinete taqqa xintinni mootonsinonissi handaara massaganno;

c) massaganno handaari hunda noo kifillanna owaantubba looso qineessanno; massaganno;

d) Komishiinete Komishiinerichi hee’rannokki yannara lekkinsiro iso riqiwe loosanno;

e) massaganno handaari loosu jeefishshinna baajeettete horoonsishshi rippoortuwa qixxeesse Komishiinete shiqishanno;

f) Komishiinetenni bande uynoonnita woloota loossa loosanno.

2/ Layinki Komishiinerichiti hundaanchimmasi Komishiinete Komishiinerichira ikkitanno.

22. <u>Eote Buicho</u>

Komishiinete baajeettete buicho:

1/ mootimma gaantanno baajeette,

2/ mootimmate afanshinni aante noo bu’a horoonsi’ratenni:

a) qoqqowu daga danchu beeqqooshshinna danchu assooti maamarranna uurrinshubba irko,

b) woloota bu’anni ikkanno; hattono,

3/ Agarooshshu Fandenna Kuuso Gashshooti Amaale Mini gumuliro.

ይረዳል፤

ለ) በኮሚሽኑ መዋቅር መሠረት የተመደበበትን የሥራ ዘርፍን ይመራል፤

ሐ) በሚመራው ዘርፍ ሥር ያሉ ክፍሎች እና አገልግሎቶች ሥራ ያስተባብራል፣ ይመራል፤

መ) የኮሚሽኑ ኮሚሽነር በማይኖርበት ጊዜ ሲወከል እሱን ተክቶ ይሠራል፣

ሠ) የሚመራውን ዘርፍ የሥራ አፈጻጸምና የበጀት አጠቃቀም ሪፖርቶች አዘጋጅቶ ለኮሚሽኑ ያቀርባል፤

ረ) በኮሚሽኑ ተለይተው የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡

2/ የምክትል ኮሚሽነር ተጠሪነቱ ለኮሚሽኑ ኮሚሽነር ይሆናል፡፡

22. <u>የገቢ ምንጭ</u>

የኮሚሽኑ የገቢ ምንጭ፡-

1/ በመንግሥት ከሚመደብ በጀት፣

2/ በመንግሥት ዕውቅና የሚከተሉት ምንጮችን በመጠቀም፡-

ሀ) ከክልሉ ህብረተሰብ በጎ ተሳትፎ እና ከበጎ አድራጎት ማህበራትና ድርጅቶች ድጋፍ፣

ለ) ከሌሎች ምንጮች ይሆናል፤ እንዲሁም፣

3/ በመጠባበቂያ ፈንድ እና በክምችት

አስተዳደር ምክር ቤቱ ሲወስን፡፡

GAFA SHOOLE

DANOTE YANNA AGAROOSHSHU FANDENNA KUUSO GASHSHOOTI TANTANO

23. Uurra

1/ Danote Yanna Agarooshshu Fandenna Kuuso konni gedensaanni "Fandenna Kuuso" yine woshshinannihu konni Lallawinni uurritino.

2/ Konni Lallawu Quwu 26 qorowi agaramino gede hee'reennanni Agarooshshu Fandenna Kuuso kaimu jajji qoqqowunna mittu mittunku gashshootu taqira mootimma addi gumulonni gaantanno jiro, eltonna baraarsitanno uurrinshannino ikko hallanyootunni hattono qoqqowu daga baraarsitannohunninna fushshitanno fulonni ikkanno.

3/ Agarooshshu Fandenna Kuusote annoomitte qoqqowu mootimmaha ikkitanno.

24. Fandenna Kuusote Xaphooma Uurra Hexxo

Hedeweelcho dano gawajjamaano daga wolqara aleenni ikkatenni lubbotenna jajju aana iillishshara dandiitanno gawajjo ajishatenna gawajjo iilliteennansa qaensanni buqqisantino dagate kifilubba kaa'latenna wirro gatamarate dandiissiisanno dhuka kaajjishateeti.

25. Fandenna Kuusote Uurra Tittirshu Hexxuwa

Fandenna Kuuso aante tittirshu heexxuwa heedhannonsa:

ክፍል አራት

የአደጋ ጊዜ መጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት አስተዳደር ምስረታ

23. መቋቋም

1/ የአደጋ ጊዜ መጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት ከዚህ በኋላ "ፈንድ እና ክምችት" እየተባለ የሚጠራ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡

2/ የዚህ ደንብ አንቀጽ 26 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆነዉ የመጠባበቂያ ፈንዱ እና ክምችቱ መነሻ ጥሪት በክልሉ እና በየአስተዳደር እርከኑ በመንግስት በልዩ ውሣኔ የሚመድበው የሀብት፣ ስጦታና ከለጋሽ ድርጅቶችም ሆነ ግለሰቦች እንዲሁም ከክልሉ ህብረተሰብ የሚለገስና የሚዋጣ ይሆናል፡፡

3/ የመጠባበቂያ ፈንዱ እና ክምችቱ ባለቤት የክልሉ መንግስት ይሆናል፡፡

24. የፈንድ እና ክምችት መቋቋም ጠቅላላ ዓላማ

ድንገተኛ አደጋዎች ከተጓጂው ህብረተሰብ አቅም በላይ በመሆን በሰው ህይወትና በንብረት ላይ ሊያደርሱ የሚችሉትን ጉዳት ለመቀነስ እና ጉዳት ደርሶባቸው ከቀያቸው የተፈናቀሉ የህብረተሰብ ክፍሎችን ለመርዳትና መልሶ ለማቋቋም የሚያስችል አቅም መገንባት ነው፡፡

25. የፈንዱ እና ክምችት መቋቋም ዝርዝር ዓላማዎች

ለፈንዱ እና ክምችቱ የሚከተሉት ዝርዝር ዓላማዎች ይኖሩታል፡-

1/ qoqqowu giddo kalaqantanno babbaxxitino danora meessi wolqanni tumo aate dandiississanno qoqqowu deerri qixxaawooshshi dhuka danote balaxo yannara jawaachishate dandiissiissanno jiro hasa, gamba assanna duuna;

2/ hedeweelcho danora mannihimmate irko xa’muwara wiinamu tumo aatenna wirro gatamarate loossa loosate dandiissiissanno agarooshshu fandenna duuno kiirranni womaashshinninna danunni amada;

3/ qoqqowu dagawa nooha mimmitu ledo kaa’lamate bude bowirsatenni eote bue kaajjisha;

4/ dancha fajjamaanchimma aana xintantinota dagate beeqqaanchimma looso tiro noosi garinni lossa;

5/ hexxo wonshate hasiissanno jiro burqisa;

6/ kuuso ikkado ikkitanno yannara qoqqowoho giddoydi horora addi ikkitonni horoonsi’ra hasiissanno ikki yannara shiqishotenna hasattote mereero hee’ranno badooshshenna woloota gadachote korkaattanni kalaqantanno sagalete dikko waagi lexxo suuta ikkitanno gede assa, ekisipoorte, labbanno owaantuwara hosiisa.

26. <u>Fandenna Kuusote Eote Bue</u>

Konni Lallawi Quwa 6 qorombonnihu noo

1/ በክልሉ ውስጥ ለሚከሰቱ የተለያዩ አደጋዎች በራስ አቅም ምላሽ ለመስጠት የሚያስችል ክልላዊ የዝግጁነት አቅም በቅድመ አደጋ ወቅት ለመገንባት የሚያስችል ሀብት ማፈላለግ፣ ማሰባሰብ እና ማከማቸት፤

2/ ለድንገተኛ አደጋዎች የሰብአዊ ድጋፍ ጥያቄዎች አፋጣኝ ምላሽ ለመስጠት እና የመልሶ ማቋቋም ሥራዎችን ለመስራት የሚያስችል የመጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት በገንዘብና በዓይነት መያዝ፤

3/ በክልሉ ህብረተሰብ ዘንድ ያለውን የእርስ በርስ የመረዳዳት ባህል በማጎልበት የገቢ ምንጭን ማጠናከር፤

4/ በበጎ ፈቃድ ላይ የተመሰረተ የህዝብ ተሳትፎ ሥራን ትርጉም ባለው መንገድ ማሳደግ፤

5/ ዓላማውን ለማሳካት የሚያስፈልግ ሀብት ማመንጨት፤

6/ ክምችቱ በቂ በሆነ ጊዜ ለክልል የውስጥ ፍጆታ በልዩ ሁኔታ መጠቀም በማያስፈልግበት ጊዜ በአቅርቦትና ፍላጎት መካከል በሚኖር ልዩነትና በሌሎች አስገዳጅ ምክንያቶች የሚከሰት የምግብ ገበያ ዋጋ ንረትን ማረጋጋት፣ ኤክስፖርት፣ ለመሳሰሉት አገልግሎት ማዋል፡፡

26. <u>የፈንዱና ክምችት የገቢ ምንጭ</u>

የዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 ድንጋጌ

gedeenni hee'reennanni Fandenna Kuuso konni woroonni noo eote bu'anni gamba assinanniha ikkanno:

1/ qoqqowu mootimma gaantanno jiro;

2/ qoqqowu mootimmate Loosi Minnara gaamanno looso harinsanniha 10% xibbu anga qeechinni;

3/ qoqqowu, zoonete, Hawaasi Quchumi Gashshooti, woradu, quchumu gashshootinna sinu-quchumi gashshootiwiinni womaashshunni eote giwirinni 10% nna danunni gaammanni jironni;

4/ hegeri mootimmate loosaanewiinni, daddalu dagawiinni gamba assinanni eonni;

5/ qoqqowu teessaanowiinni uurrinshunni diru dirunni woy aganu aganunni fajjotenni assinanni fushshonni gamba assinanni eonni;

6/ latishshu irkisaanonna kaa'lamaano bissawiinni irdaatunninna irkotenni afantanno eonni;

7/ eo burqissanno uurrinshuwa uurrisatenni afantanno eonni;

8/ Amaalete Mini gumulonni wolootu eote buichuwanni gamba assinanni eonni ikkanno.

27. <u>Fandenna Kuusote Gashshoote</u>

1/ Gamba assinanni womaashshi Fandete su'minni fannanni addi baankete akkaawuntera eo assinanni.

2/ Danunni gamba assinanni jajji woy amandanni kuusote jajja Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Komishiine qixxeessitanno magaazinera duunnanni.

እንደተጠበቀ ሆኖ ፈንዱና ክምችቱ ከሚከተሉት የገቢ ምንጮች የሚሰበሰብ ይሆናል:-

1/ ከክልሉ መንግስት የሚመደብ ሀብት፤

2/ በክልሉ ለመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ከሚመደብ የሥራ ማስኪያጃ 10% ከመቶ ድርሻ፤

3/ ከክልል፣ ከዞን፣ ከሀዋሳ ከተማ አስተዳደር፣ ከወረዳ፣ ከከተማ አስተዳደርና ከክፍለ-ከተማ አስተዳደር በገንዘብ ከገቢ ግብር 10% ከመቶ እና በዓይነት የሚመደብ ሀብት፤

4/ ከቋሚ የመንግሥት ሠራተኞች፣ ከንግዱ ማህብረተሰብ ከሚሰበሰብ ገቢ፤

5/ ከክልሉ ነዋሪዎች በቋሚነት በየአመቱ ወይንም በየወሩ በፈቃደኛነት በሚደረግ መዋጮ ከሚሰበሰብ ገቢ፤

6/ ከልማት አጋሮችና ተባባሪ አካላት በዕርዳታና ድጋፍ ከሚገኝ ገቢ፤

7/ የገቢ ማመንጫ ድርጅቶችን በማቋቋም ከሚገኝ ገቢ፤

8/ በምክር ቤቱ ውሳኔ ከሌሎች የገቢ ምንጮች ከሚሰበሰብ ገቢ ይሆናል፡፡

27. <u>የፈንድ እና ክምችት አስተዳደር</u>

1/ የሚሰበሰበዉ ገንዘብ በፈንዱ ስም በሚከፈት ልዩ ባንክ አካውንት ገቢ ይደረጋል፡፡

2/ በዓይነት የሚሰበሰበዉ ንብረት ወይም የሚያዘዉ ክምችት የአደጋ ሥጋት ሥራ አመራር ኮሚሽን በሚያዘጋጀዉ መጋዘን የሚከማች ይሆናል፡፡

3/ Fandenna Kuuso loosu aana hossannohu qoqqowu Faynaanse amuraate harunsatenni ikkanna kayinni qoqqowu Faynaansete Gashshooti Lallawi xintinni gashshitanno xaphi assinoonni fandera gobbaanni ikke Fandenna Kuusote Gashshooti Amaale Mini aanno gumulo xintinni jeefinsanniha ikkanno.

28. <u>Agarooshshu Fandenna Kuuso Gashshooti Amaale Mini Uurrannire</u>

1/ Danote Yanna Agarooshshu Fandenna Kuuso gashshanno amaale mini konni gedensaanni "Fandenna Kuusote Gashshooti Amaale Mine" yine woshshinannihu qoqqowu, Zoonete, Hawaasi Quchumi Gashshooti, Woradu, Quchumunna Hawaasi Sinu-Quchumi Gashshooti deerrinni konni Lallawinni uurrino.

2/ Konni Quwi Cinaancho-Quwa (1) xintinni uurrinsoonnihu qoqqowu, Zoonete, Hawaasi Quchumi Gashshooti, Woradu, Quchumu, Hawaasi Sinu-Quchumi Gashshooti Amaale Mini hundaanchimma aantensa garinni Qoqqowu Pirezidaantichira, Zoonete Gashshaanchira, Hawaasi Quchumi Gashshooti Kantiiwira, Woradu Gashshaanchira, Quchumu Kantiiwira, Sinu-Quchumi Gashshaanchira ikkitanno.

29. <u>Fandenna Kuusote Gashshooti Amaale Mini Miilla</u>

1/ Deerru deerrunkunni uurrinsoonnihu Fandenna Kuusote Gashshooti Amaale Mini gambisaanchi, layinki gambisaanchi, miilla konni Lallawira

3/ ፈንዱና ክምችቱ ሥራ ላይ የሚዉለዉ

የክልሉ የፋይናንስ ሥርዓትን በመከተል ሲሆን ነገር ግን በክልሉ ፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ መሠረት ከሚያስተዳድረው የተጠቃለለ ፈንድ ውጭ ሆኖ በክልሉ የመጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት በሚሰጠዉ ዉሳኔ መሰረት የሚፈጸም ይሆናል፡፡

28. <u>የመጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት ስለመቋቋም</u>

1/ የአደጋ ጊዜ መጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት የሚያስተዳድር ምክር ቤት ከዚህ በኋላ "የፈንድ እና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት" እየተባለ የሚጠራዉ በክልል፣ በዞን፣ በሀዋሳ ከተማ አስተዳደር፣ በወረዳ፣ በከተማና በሀዋሳ ክፍለ-ከተማ አስተዳደር ደረጃ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሰረት የተቋቋመዉ የክልል፣ የዞን፣ የሀዋሳ ከተማ አስተዳደር፣ የወረዳ፣ የከተማ፣ የሀዋሳ የክፍለ-ከተማ አስተዳደር የምክር ቤት ተጠሪነት እንደቅደም ተከተላቸዉ ለክልሉ ፕሬዝዳንት፣ ለዞን አስተዳዳሪ፣ ለሀዋሳ ከተማ ከንቲባ፣ ለወረዳ አስተዳዳሪ፣ ለከተማ ከንቲባ፣ ለሀዋሳ ክፍለ-ከተማ አስተዳዳሪ ይሆናል፡፡

29. <u>የፈንድና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት አባላት</u>

1/ በየደረጃዉ የተቋቋሙት የፈንድና ክምችት አስተዳደር የምክር ቤት ሰብሳቢ፣ ምክትል ሰብሳቢ፣ አባላት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 10 የተጠቀሱት የሚመለከታቸዉ መዋቅር ሆኖ

Quwa 10 worroonni garinni la’annonsa tantanora noore ikkkite woloootano ledote miilla riqiwamaano bissanna batinye fushshinanni Wodhonni murranni.

2/ Deerru deerrunkunni noohu Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Komishiine Sooreessi borreessaancho ikke owaatanno.

30. <u>Fandenna Kuusote Gashshooti Amaale Mini Biilloonyenna Loosu Qeecha</u>

1/ Fandenna Kuuso aliidimmatenni massaganno.

2/ Fandenna kuusote jiro gamba assooti, gashshootinna horoonsishshi ledo amadantino istiraateejikete hajubbara hedo burqisanno; qixxeessanno; gumulote shiqishanno; kaajjiro loosu aana hosiisanno.

3/ Fandenna kuusote gumaamimma harunsanno; Fandenna kuusote ledo amadaminohunni polisete xaadooshshi noo hajubba aana gumulo aanno.

4/ Fandetenna kuusote jiro gamba assooti, gashshootinna horoonsishshi ledo amadantino hajubba anna la’annonsa guutamaano bissara huwanyo lossanno; eote bu’a halashshanno.

5/ Hajo la’annonsa bissa ledo hasaawatenni fandenna duuno tantananno.

6/ Kaa’litanno bissa danunni uytanno mannihoomittete irko amadanno; gashshanno.

7/ Fandenna kuusote dhuki lophanno gede hasiissanno dodansho assanno.

8/ Agarooshshu Fandenna Duuno loossa lifixisate

ሌሎችም ተጨማሪ አባላት ተወካዮች እና ቁጥራቸዉን በሚወጣዉ ደንብ ይወሰናል፡፡

2/ በየደረጃዉ ያለዉ የአደጋ ስጋት ስራ አመራር ኮሚሽን ኃላፊ ጸሐፊ ሆኖ ያገለግላል፡፡

30. <u>የፈንድ እና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት ሥልጣንና ተግባር</u>

1/ ፈንዱንና ክምችቱን በበላይነት ይመራል፡፡

2/ ከፈንዱ እና ክምችቱ ሀብት አሰባሰብ፣ አስተዳደርና አጠቃቀም ጋር የተያያዙ ስትራቴጅክ ጉዳዮችን ሃሳብ ያመነጫል፣ ያዘጋጃል፣ ለዉሳኔ ያቀርባል ሲጸድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፡፡

3/ የፈንዱና ክምችቱ ውጤታማነት መከታተል፣ ከፈንዱ ጋር የተያያዙ ፖሊሲ ነክ ጉዳዮች ላይ ውሳኔ ይሰጣል፡፡

4/ ከፈንዱ ሀብት አሰባሰብ፣ አስተዳደርና አጠቃቀም ጋር የተያያዙ ጉዳዮች ለሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ግንዛቤ ያሳድጋል፣ የገቢ ምንጮችን ያሰፋል፡፡

5/ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመመካከር ፈንዱና ክምችቱን ያደራጃል፡፡

6/ ከለጋሾች በዓይነት የሚገኘውን የሰብአዊ ድጋፍ ይይዛል፣ ያስተዳድራል፡፡

7/ የፈንዱና ክምችቱ አቅም እንዲጎለብት አስፈላጊውን ጥረት ያደርጋል፡፡

8/ የመጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት ሥራዎችን ለማሳለጥ አስፈላጊ የሆኑ ጉዳዮች ላይ ተወያይቶ ውሳኔዎችን

hasiisannore ikkitino hajubba aana hasaaw gumulo saysanno.

9/ Babbaxxitino dano iillitanno woyte Agaroshshunna Funadenna Kuusote Gashshoti Amaale Mininni shiqqanno gumulo kaima assatenni irkote pirogiraamubba gumulshira ikkanno gede fandetenna duunotenni hasiissannota jiro fulo fajjanno.

10/ Komishiine qixxeessitannota eo gamba assate garire la’anno sanadda wonsanno.

11/ Loosoho hasiissannore Tekiniketenna Cinaancho Komituwa tantananno.

12/ Fandenna kuusote eote bu’a halashshatenna lossate dandiissiissanno doorshuwa hasanno; hayyo kalaqantanno gede assanno; horote aana hossanno gede assanno.

13/ Komishiine shiqishshanno gumulote hedo, loosate garinni horoonsishshi amuraatuwa qorqoratenni loosu aana hossanno gede gumulanno.

14/ Komishiine shiqishshannota Agarooshshu Fandenna Kuuso loosi mixote keeno wonsanno; mixote jeefishshi rippoorte keenanno; gumulono saysanno.

15/ Amaale Mini gumuliro dikkote suutunni assate, ekisipoortete woy labbanno owaantera hosiisatenni duuno ho’litanno gede gumulanno.

31. <u>Fandenna Kuuso Gashshate Widoonni Fandenna Kuusote Gashshooti Amaale Mini Borreessaanchi Biilloonyenna Loosu Qeecha</u>

ያሳልፋል፡፡

9/ የተለያዩ አደጋዎች ሲከሰቱ ከመጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት የሚቀርቡ ውሳኔዎችን መነሻ በማድረግ ለድጋፍ ፕሮግራሞች ማስፈፀሚያ ይሆን ዘንድ ከፈንዱ እና ክምችቱ የሚያስፈልገውን ሀብት ወጪ ይፈቅዳል፡፡

10/ በኮሚሽኑ የሚዘጋጀውን ስለገቢ አሰባሰብ የሚመለከት ሰነዶችን ያፀድቃል፡፡

11/ ለስራው አስፈላጊ የሆኑ የቴክኒክና ንዑሳን ኮሚቴዎችን ያደራጃል፡፡

12/ የፈንዱና ክምችቱ የገቢ ምንጮች ለማስፋትና ለማሳደግ የሚያስችሉ አማራጮችን ያፈላልጋል፣ ስልቶች እንዲንደፉ ማድረግና ጥቅም እንዲውል ያደርጋል፡፡

13/ ኮሚሽኑ የሚያቀርበዉን የዉሣኔ ሐሳብ፣ አሰራርና አጠቃቀም ስርዓቶችን በመመርመር ስራ ላይ እንዲውሉ ይወስናል፡፡

14/ በኮሚሽኑ የሚቀርበውን የመጠባበቂያ ፈንዱንና ክምችቱን የስራ ዕቅድ ገምግሞ ያፀድቃል፣ የዕቅድ አፈጻጸም ሪፖርቱንም ይገመግማል፣ ውሳኔም ያስተላልፋል፡፡

15/ በምክር ቤት ሲወሰን ከክምችቱ ለገበያ ማረጋጋት፣ ለኤክስፖርት እና ለመሳሰሉት አገልግሎት በማዋል ክምችቱ እንዲወገድ ይወስናል፡፡

31. <u>ፈንዱን እና ክምችቱን በማስተዳደር ረገድ የፈንድና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤቱ ጸሐፊ ስልጣንና ተግባር</u>

1/ Agarooshshu Fandenna Kuuso lainohunni Fandetenna Kuusote Gashshoti Amalle Mini aannota aante noore babbaxxitino loossa loosanno:

a) Agarooshshu Fandenna Kuusora qara loosu jeefisiisaancho ikkatenni barru barru loossa massaganno; Agarooshshu Fandenna Kuuso gashshanno; Fandenna Kuusote Gashshooti Amaale Mini gumulanno gumulo xintinni Agarooshshu Fandenna Kuusonni jiro fulo ikkitanno gede hajajanno;

b) Agarooshshu Fandenna Kuusonnita dirunnita loosu mixonna baajeettete safo qixxeessatenni qoqqowu Agarooshshu Fandenna Kuuso Gashshooti Amaale Minira shiqishanno;

c) Agarooshshu Fandenna Kuuso massagganno tantano Komishiinetenna eelillicho noo taqqara xiinxallo assatenni qoqqowu Dagitte Owaantenna Mannu Jiro Latishshi Biirora shiqishanno; fajjinirono loosu aana hosiisanno;

d) Agarooshshu Fandenna Kuuso jirote dhuka lossate uynanni irkonna kaa'lo lekkise haa'ranno;

e) Agarooshshu Fandenna Kuuso loosi loosonna faynaansete rippoorte qixxeessanni qoqqowu Agarooshshu Fandenna Kuuso Gashshooti Amaale Minira shiqishatenni jeefishshu

1/ የመጠባበቂያ ፈንዱ እና ክምችትን በሚመለከት ከፈንድ እና ከክምችት አስተዳደር ምክር ቤት የሚሰጡ የሚከተሉትን ተግባራትን ያከናውናል፡-

ሀ) የመጠባበቂያ ፈንዱ እና ክምችቱ ዋና ስራ አስፈፃሚ በመሆን የዕለት ተዕለት ስራዎችን ይመራል፣ መጠባበቂያ ፈንዱ እና ክምችቱን ያስተዳድራል፣ የፈንድና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤቱ በሚወሰነው ውሳኔ መሠረት ከፈንዱ እና ከክምችቱ ገንዘብ ወጪ እንዲሆን ያዛል፤

ለ) የመጠባበቂያ ፈንዱ እና ክምችቱ አመታዊ የሥራ እቅድና በጀት ረቂቅ በማዘጋጀት ለክልሉ ለመጠባበቂያ ፈንድና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት ያቀርባል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤

ሐ) የመጠባበቂያ ፈንዱና ክምችቱን የሚመራ አደረጃጀት በኮሚሽኑና በተዋረድ ባሉ መዋቅሮች በማጥናት ለክልሉ የፐብሊክ ሰርቪስና የሰው ሀብት ሌማት ቢሮ ያቀርባል፣ ሲፈቀድም በስራ ላይ ያውላል፤

መ) የመጠባበቂያ ፈንዱና ክምችቱን የሀብት አቅም ለማሳደግ የሚሰጥ ድጋፍና ዕርዳታ ወክሎ ይረከባል፤

ሠ) የመጠባበቂያ ፈንዱና ክምችቱን የስራ ክንውንና የፋይናንስ ሪፖርት እያዘጋጀ ለክልሉ የአደጋ ጊዜ መጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት በማቅረብ አፈጻጸሙ እንዲገመገም

keenamanno gede assanno;

f) Agarooshshu Fandenna kuusota eo lossate dandiissiissanno kakkayishshunna huwanyo kalaqate loossa qineessanno; hajo la'annonsa bissa ledo waaxame loosanno.

2/ Agarooshshu Fandenna Kuusote jiro uurrinsoonni hexxora calla hossanno gede assanno.

32. <u>Fandenninna Duunonni Uynanni Irkote Dana</u>

Fandetenna Duunote gaammoonni jiro Danote Yanna Agarooshshu Fandetenna Duuno Gashshooti Amaale Mini gumulanno xintinni aante noo loossa gumulshira hossanno:

1/ sagalenna sagalete xaadooshshi noyikkire hashshi uddanna, plastiki shiite, saga'linanni udiinni irkonna hasiishshu garinni woloota;

2/ umo worranniwi irkora; hasiishshu garinni yannatte geeshshira woy hegerira umo worate ikkannoha faabiriku laalcho;

3/ hasiishshu garinni moollete reqecci yitino qooxeessubbara anganni way shiqosho woyyeessate,

4/ hasiishshu garinni mannunna saadate dhibbi taraawora xagichu shiqishora,

5/ hasiishshu garinni moollete yannara saadate sagale irko shiqishora,

6/ hasiishshu garinni rosu mine itisa irkisate,

7/ hasiishshu garinni gidu bainonsari baatto

ያደርጋል፤

ረ) የመጠባበቂያ ፈንዱእና ክምችቱን ገቢ ለማሳደግ የሚያስችል የቅስቀሳና የግንዛቤ ማስጨበጫ ስራዎችን ያስተባብራል፤ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በቅንጅት ይሰራል፡፡

2/ የመጠባበቂያ ፈንዱ እና ክምችቱ ሀብት ለተቋቋመለት ዓላማ ብቻ እንዲውል ያደርጋል፡፡

32. <u>በፈንዱ እና ክምችቱ የሚሰጥ የድጋፍ ዓይነት</u>

ለፈንዱ እና ክምችቱ የተመደበው ሀብት የመጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት በሚወስነው መሠረት ለሚከተሉት ሥራዎች ማስፈጸሚያ ይውላል፡-

1/ ለምግብ እና ምግብ ነክ ያልሆኑ የሌልት ልብሶች፣ ፕላስቲክ ሽት፣ የመመገቢያ ቁሳቁሶች ድጋፍ እና እንደአስፈላጊነቱ ሌሎች፤

2/ ለመጠለያ ድጋፍ፤ እንደአስፈላጊነቱ ለጊዜያዊና ለቋሚ መጠለያ የሚሆኑ የፋብሪካ ምርቶች፣

3/ እንደአስፈላጊነቱ ለድርቅ ተጓላጭ አካባቢዎች የመጠጥ ውሀ አቅርቦትን ለማሻሻል፣

4/ እንደአስፈላጊነቱ ለሰውና ለእንስሳት በሽታ ወረርሽኝ የመድኃኒት አቅርቦት፣

5/ እንደአስፈላጊነቱ በድርቅ ወቅት ለእንስሳት መኖ ድጋፍ አቅርቦት፣

6/ እንደአስፈላጊነቱ የትምህርት ቤት ምገባን ለመደገፍ፣

7/ እንደአስፈላጊነቱ ሰብል ለወደመባቸው አርሶ አደሮች የዘር ግብዓትን ለመደገፍ፣

loosidhe galtinorira sirchu hasiishsha irkisate,

8/ Amaalete Mini gumulo xintinni gumullanni dano ajishate pirojekitubbara womaashshu irko,

9/ woloota labbannorira.

33. Fandenna Duunote Jiro Gamba-Assannirenna Horoonsishsha

1/ Konni Lallawi Quwa 27 qoromboonnihu agaramino gedeenni noowa hee'reennanni Woradu, Quchumu Gashshooti, Sinu-Quchumi Gashshooti, Zoonete, Hawaasi Quchuminna qoqqowu taqqara gamba assinanni Agarooshshu Fande womaashsha qoqqowu deerrinni fannanni baankete akkaawuntera eo assinanni.

2/ Gamba assinoonni Agarooshshu Fande womaashshi giddonni 50% xibbu anganni qoqqowoho fannoonni gutu baankete akkaawuntera ofoshshiinshanniha ikkanna gatinoha xibbu anganni 30% jiro gamba assitino Zoonera woy Hawaasi Quchumu Gashshootiranna xibbu anganni 20% woraddate woy quchumu woy sinu-quchumi gashshoottara gamba assitino deerrinni shallange uynanninsa; tittirsha Wodhotenni murranni.

3/ Wiinamu tumonna wirro gatamarate loosi hasiisanno gede keenino woradi woy quchumu woy sinu-quchumu gashshooti balaxotenni uynoonnisi womaashshinni looso

8/ በምክር ቤት ውሳኔ መሠረት ለሚወሰኑ የአደጋ ቅነሳ ፕሮጀክቶች የገንዘብ

ድጋፍ፣ 9/ ለሌሎች ለተመሳሳይ፡፡

33. የፈንድና ሀብት አሰባሰብ እና አጠቃቀም

1/ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 27 እንደተጠበቀ ሆኖ ከወረዳ፣ ከከተማ አስተዳደር፣ ከክፍለ-ከተማ አስተዳደር፣ በዞን፣ ሀዋሳ ከተማ አስተዳደርና በክልል መዋቅሮች የሚሰበሰብ የመጠባበቂያ ፈንድ ገንዘብ በክልል ደረጃ በሚከፈት የባንክ አካውንት ገቢ ይደረጋል፡፡

2/ ከተሰበሰበው የመጠባበቂያ ፈንድ ገንዘብ 50% በመቶ በክልሉ በተከፈተው የጋራ አካውንት የሚቀመጥ ሲሆን ቀሪው 30% በመቶ ሀብቱን ለሰበሰበዉ ዞን ወይም ለሀዋሳ ከተማ አስተዳደር እና 20% በመቶ ለወረዳ፣ ለከተማ አስተዳደር ወይም ለክፍለ-ከተማ አስተዳደር በሰበሰቡት መጠን ተሰልቶ ይተላለፋል፣ ዝርዝሩ በደንብ ይወሰናል፡፡

3/ የአስቸኳይ ምላሽና መልሶ ማቋቋም ስራ እንደሚያስፈልግ የገመገመ ወረዳ፣ ከተማ አስተዳደር ወይም ክፍለ-ከተማ አስተዳደር በቅድሚያ በወረደለት ገንዘብ ተግባሩን የሚተገብር ሲሆን ከአቅም በላይ ሲሆን ለዞን ወይም ለሀዋሳ ከተማ

loosannoha ikkanna wolqate aleenni ikkisiro zoonete woy Hawaasi Quchumi Gashshootira rippoorte assanno.

4/ Rippoorte illlitinose zoone woy Hawaasi Quchumi Gashshooti umise Fandenna Kuusote Gashshooti Amaale Mininni keentanni noose wolqanni irko assitanno; wolqate aleenni ikkinoha qoqqowoho rippoorte shiqishshanno.

5/ Zoonete woy Hawaasi Quchumi Gashshooti Amaale Mininni rippoorte iillitinosihu qoqqowu Danote Yaaddo Loosi Massagooshshi Amaale Mini rippoorte mashalaqqetenni irkise keenihu gedensaanni qoqqowu Agarooshshu Fandenna Duunonni kaa'lo assinanni gede gumulanno.

GAFA ONTE

ADDI ADDI QOROWUBBA

34. Shallagotenna Jajju Maareekkuwa Amadooshshe, Qorqorshunna Murrisannire

1/ Komishiinetenna Agarooshshu Fandenna Duunota guutanna halaalaancho ikkitinota jajjunna womaashshu shallagote maareekkonna sanadda woloota irkisaancho sanadda ledo guutino garinni amandanni.

2/ Komishiinetenna Agarooshshu Fandenna Duunota shallagote maareekkuwanna womaashshu xaadooshshi noonsa sanadda ajay ajeenna mittu diru giddo mitte higge qoqqowunniti Qara Odiitere qorqorsha

አስተዳደር ሪፖርት ያደርጋል፡፡

4/ ሪፖርት የደረሰውም ዞን ወይም ሀዋሳ ከተማ አስተዳደር በራሱ የፈንድና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት እየገመገመ ባለው አቅም ድጋፍ ያደርጋል፣ ከአቅም በላይ ሲሆን ጥያቄውን ለክልል ያቀርባል፡፡

5/ ከዞን ወይም ከሀዋሳ ከተማ አስተዳደር ምክር ቤት ሪፖርት የደረሰው የክልሉ አደጋ ስጋት ስራ አመራር ምክር ቤት ሪፖርቱን በመረጃ አስደግፎ ከገመገመ በኋላ ከክልላዊ የአደጋ ጊዜ መጠባበቂያ ፈንድ እና ክምችቱ ድጋፍ እንዲደረግ ይወስናል፡፡

ክፍል አምስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

34. ስለሂሳብና የንብረት መዛግብት አያያዝ፣ ምርመራና ቁጥጥር

1/ ኮሚሽኑ እና የመጠባበቂያ ፈንዱ እና ክምችቱ የተሟላና ትክክለኛ የሆኑ የንብረት እና ገንዘብ ሂሳብ መዛግብቶች እና ሰነዶችን ከደጋፊ ሰነዶች ጋር በተሟላ መልክ ይያዛል፡፡

2/ የኮሚሽኑን እና የመጠባበቂያ ፈንዱ እና ክምችቱ የሂሳብ መዛግብትና የገንዘብ ነክ ሰነዶች ቢያንስ በዓመት አንድ ጊዜ በክልሉ ዋና ኦዲተር ይመረመራል፡፡

assitanno.

3/ Komishiinetenna Agarooshshu Fandenna Duunota shallagote rippoorte yanna yannatenni hassianno garinni agaroshshu fandenna kuusote gashshoti Amaale Minira shiqinshanni.

4/ Odiitete qorqorshi guma diru dirunkunni Amaalete Minira shiqinshanni.

35. <u>Hidhonna Jajju Gashshoote</u>

Danote Yaaddo Loosu Massagooshshi Komishiine:

1/ hidhotenna jajju gashshooti seera harunsatenni Agarooshshu Fandenna Duuno Gashshooti Amaalete Mini gumulo xintinni kaa'looshsheho hossannota wiinamu hidho jeefissanno;

2/ hidhote woy irkote garinni gobbaydinni eanno udiinne taakisiweelonna qaraxiweelo eanno gede la'annosi bisi ledo loosanno.

36. <u>Baraarsaanote Qoosso</u>

Fandenna Duunote irko assitanno bissa kiirranni womaashshinnino ikko danunni uytino jiro hasi'noonni hexxora hosase xa'mate qoosso heedhannonsa.

37. <u>Shaarantinonna Jeefishshu Hee'rannonsakki Seerranna Assoottare</u>

1/ Woyyawino Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Jeefisiisaano Bissa Uurrisate, Biilloonyenna Loosu Qeecha Murate Lallawi Kiiro 32/2015 Quwa 10 Cinaancho-Quwa (3) Fidalete Aante "e" konni Lallawinni moofinsoonni.

2/ Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma

3/ የኮሚሽኑን እና የመጠባበቂያ ፈንዱ እና ክምችቱ የሂሳብ ሪፖርት በየጊዜዉ እንደአግባብነቱ ለመጠባበቂያ ፈንድና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት ያቀርባል፡፡

4/ የኦዲት ምርምራ ውጤት በየአመቱ ለምክር ቤቱ ይቀርባል፡፡

35. <u>ግዥና ንብረት አስተዳደር</u>

የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ኮሚሽን፡-

1/ የግዥና የንብረት አስተዳደር ሕግን በመከተል የመጠባበቂያ ፈንዱ እና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤቱ ዉሳኔ መሰረት ለእርዳታ የሚዉል አስቸኳይ ግዥ ይፈጽማል፤

2/ በግዥ ወይም በድጋፍ መልክ ከዉጪ የሚገቡ ዕቃዎች ከታክስ እና ቀረጥ ነፃ ይገቡ ዘንድ ከሚመለከተዉ አካል ጋር ይሰራል፡፡

36. <u>የለጋሾች መብት</u>

ለፈንዱ እና ክምችቱ ድጋፍ የሚያደርጉ አካላት በገንዘብም ሆነ በዓይነት የሰጡት ሀብት ለታለመለት ዓላማ መዋሉን የመጠየቅ መብት ይኖራቸዋል፡፡

37. <u>ስለተሻሩና ተፈፃሚነት ስለማይኖራቸው ሕጎች እና አሠራር</u>

1/ የተሻሻለው የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የአስፈጻሚ አካላት ማቋቋሚያ፣ ሥልጣንና ተግባር መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 32/2015 አንቀጽ 10 ንዑስ-አንቀጽ (3) ፊደል ተራ "ሠ" በዚህ አዋጅ ተሽሯል፡፡

2/ የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የድንገተኛ አደጋ፣ መልሶ ማቋቋሚያና መጠባበቂያ ፈንድ ለማቋቋም የወጣ

Hedeweelcho Dano, Wirro Gatamaratenna Agarooshshu Fande Urrisate fulino Lallawi Kiiro 25/2014 konni Lallawinni moofinsoonni.

3/ Konni Lallawi ledo kiphi yaannohu ayee seerino woy rosamino assooti konni Lallawinni hanqafantino hajora jeefishshu dihee'rannosi.

38. Reekkote Qorowo

Meesi wolqanni laashshatenni barru hooshsho kaa'looshshiranna agaroshshu kuuso danunni amadate hananfoonni loossa konni Lallawinni hanqafante suffanno.

39. Wodhonna Biddissa Fushshate Biilloonye

1/ Gashshootu Amaale Mini konne Lallawa jeefisiisate Wodho fushshara dandaanno.

2/ Garimmate garinni Komishiine woy Agaroshshu Fuandenna Kuusote Gashshoti Amaalete Mini konne Lallawanna konni Quwi Cinaancho-Quwa (1) xintinni fultino Wodho jeefisiisate Biddissa fushshara dandaanno.

40. Lallawu Loosu Aana Hosanno Yanna

Kuni Lallawi Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Amaale Mini wonsihunni Bocaasa...... barra 2017 M.D hanafe loosu aana hosanno.

Hawaasa, Bocaasa /2017 M.D

DESTA LEDAMO

SIDAAMU DAGOOMU QOQQOWI MOOTIMMA PIREZIDAANTICHA

አዋጅ ቁጥር 25/2014 በዚህ አዋጅ ተሽሯል፡፡

3/ ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማናቸውም ሕግ ወይም ልማዳዊ አሠራር በዚህ አዋጅ በተሸፈኑት ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም፡፡

38. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

በራስ አቅም በማምረት ለዕለት እርዳታና የመጠባበቂያ ክምችት በዓይነት ለመያዝ የተጀመሩ ሥራዎች በዚህ አዋጅ ታቅፈው ይቀጥላሉ፡፡

39. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

1/ የመስተዳደር ምክር ቤቱ ይህንን አዋጅ ለማስፈፀም ደንብ ሊያወጣ ይችላል፡፡

2/ እንደአግባበነቱ ኮሚሽኑ ወይም የመጠባበቂያ ፈንድና ክምችት አስተዳደር ምክር ቤት ይህንን አዋጅና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የወጣ ደንብን ለማስፈፀም መመሪያ ሊያወጣ ይችላል፡፡

40. አዋጁ በሥራ ላይ የሚውልበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በሲዳማ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት ምክር ቤት ከፀደቀበት ከህዳር ----- ቀን 2017 ዓ.ም ጀምሮ በሥራ ላይ ይውላል፡፡

ሀዋሳ፣ ህዳር ..../፳፻፲፯ ዓ.ም

ደስታ ሌዳሞ

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ መስተዳድር